

AVE MARIA

MARCH, 1936

AVE MARIA

published monthly by

*The Slovene
Franciscan Fathers,*

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

Management - Upravištvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. Alexander Urankar,
1852 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

Naročite se na

“AVE MARIA”

*ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.*

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠEGA
LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI SO ZA
ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNIŠTVA. ZA-
TO JE BILA AVE MARIJA USTANOVLJENA, DA
BI V GMOTNEM OZIRU PODPIRALA DIJAKE,
KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI STAN. TVOJA
NAROČNINA JE SEME, KI NAJ NEKOČ OBRODI
SAD V VINOGRADU GOSPODOVEM. KOLIKO JE
DIJAKOV, KI BI RADI ŠTUDIRALI, PA NIMAJO
SREDSTEV. SAMOSTAN V LEMONTU JE
TUDI ŠOLA IN VZGOJEVALIŠČE IDEJALNIM
FANTOM, KI SO SI ZAŽELELI SLUŽBE ALTAR-
JA. SEDAJ RAZUMEŠ. NAŠ LIST UTIRA POT
TEM ŠTUDENTOM.

AVE MARIA

Marčeva štev. 1936—

—Letnik XXVIII.

APRILSKA POVEST.

P. Bernard.

NEKDO je pohvalil mojo "Februarsko povest" v zadnjem mesecu in me je vprašal, če bom tudi kako marčevsko povest napisal. Preden sem pomislil, kaj naj mu odgovorim, sem dejal, da marčevske ne bom, pač pa aprilsko. Brž ko sem to izgovoril, mi je prišlo na misel, kakšna bi lahko bila aprilsko povest, da bi bila vredna februarske. Ko se pa bojim, da jo bom do aprila pozabil, jo hočem takoj napisati, čeprav v marčno številko ne spada aprilsko povest . . . Na kratko je povest taka:

Komaj je bila februarska številka odposlana po pošti, so začela deževati debela pisma v naš office od vseh vetrov Amerike in vsako je prineslo Money Order za \$10.00. Vsak Money Order je podpisal drugačen Gašpar Joger in je zraven povedal, da ne bo nikoli več zaostal z naročnino. In še to je pristavil, da je Ave Marija *strašno* lepa, samo malo večja bi morala biti, da bi je ne bilo tako hitro konec pri branju.

Ker je bil tisti kup pisma tako strašno velik, sem se jaz, pisavec te aprilske povesti, kmalu naveličal odpiranja pisem in sem jih par sto pustil, da jih odprem prihodnji mesec. Ko sem pa tiste dolarje preštel, kar sem jih namreč že pobral iz pisem, sem videl, da imam denarja preveč. Zato sem sklenil, da bo marčna številka večja kakor je bila februarska. Rekel sem sam pri sebi: Če so naši naročniki tako dobri, da so si pritrkali težko prihranjene groše za naš list, je pa tudi nič več kot prav, da jim damo nekoliko več branja, ko vidimo, da imajo radi naš list. Roka roko umiva. —

* * *

Tako kratka je ta aprilsko povest. Vi pa sami premislite, koliko je v njej "aprila" in koliko drugega "mazila". Preden naredite končno sodbo, preštejte strani današnje Ave Marije, potem pa še strani februarske. Kaj torej pravite? Pa menda le ni vse samo "april" v moji povesti . . .

KRISTUS IN NJEGOV TOŽNIK.

P. Aleksander.

KRISTUS po nedolžnem obsojeni, po nedolžnem razbičani, po nedolžnem križani stopa zopet pred oči sveta. Samo spomin nanj je zgodovini človeštva najhujši udarec v obraz, zaušnica vsaki pravici in pravičnosti, spomin na njegovo trpljenje je slika sveta v ogledalu, ki v njem

“Ne moja, tvoja volja se zgodi.”

vidimo vso tisto grdo gonjo človeštva proti božjemu in nadnaravnemu, gonja proti Bogu, ki jo je satan začel, Kajn v svoji hudobiji nadaljeval, njegovi potomci pa raznetili v vesoljno in splošno revolucijo pokvarjene človeške narave. Narave, ki ji vse smrdi, kar pride od zgoraj, narave, ki raje mrzi kot ljubi vse, kar je lepega, dobrega in svetega.

Gledam ga: Boga v človeški podobi. V človeški podobi? Ali je to človek? Razmesarjen, razbit in raztrgan, kakor da bi ga bili postavili sredi fronte kje, sredi fronte, kjer šviga sto krogelj in sika sto sovražnih nožev. Gledam ga: Moža bolečin, ki ima mesto obleke krvavi plašč in rdeče odelo ene same rane. Kipar ga je hotel upodobiti pred kratkim, ne takega kakor ga gledamo v naših cerkvah lepega in belega, na križ razpetega, upodobiti ga je hotel v vsej resnici, trpečega ob bičalnem stebru, s trnjevo krono prebodenega. Samo deset ran, ali petnajst mu je usekal na telo, pa so te rane tako strašne in tako raztrgane, da so se zgražali vsi, ki so ob njem stali, niso ga mogli dolgo gledati. Trgovina, ki ima ta kip v razstavi, ga je morala pokriti, poleg tega je dobila še prepoved, da ga nobeni cerkvi prodati ne sme. Kako je moral biti Kristus šele v resnici razmesarjen. Ali more nam kdo prepovedati, da si ga predstavimo v vsej resničnosti: ena sama rana, ki zeva na stežaj, ki zbuja grozo in mraz, ki pretresa mozeg in kosti. Nimamo domišljije dovolj, da bi ga mogli videti, kakeršen je v resnici bil.

Gledam ga moža bolečin in mislim: Ali more biti kje na svetu tako divji človek, ki bi bil zahteval take strašne rane na najbolj nedolžnem telesu? Ali more biti kje tožnik, ki bi bil zahteval tako zadoščenje svoji pravdi in tožbi? Žalibog, legijon jih je bilo takih tožnikov in legijon takih divjih zveri, ki so hotele zasadi živne zobe v živo telo osvraženega Kristusa. In tista strašna pregreha, ki je bičala človeštvo od vsega početka, pregreha sebičnosti je bila prva sila, ki je pognala Judom kri v glavo in obraz, sila, ki jim je sikala jezo, kletev in laž na jezik, sila, ki jim je dvigala roke in vse telo, da se je uporjeno zakadilo v Odrešenika.

Sebičnost je tej pošasti ime. Ko je Kristusa Marija položila v jasli, že je ta pošast dvignila glavo po krvoločnem kralju Herodu. Sebičnost mu je skočila v sree, sebič-

nost mu je šepetala na uho: boj se za kraljevo krono in čast, v Betlehemu se novi kralj rodi, sebičnost mu je zapovedala, da je ukradel vsem Betlehenskimi materam sinove-novorojenčke in jih z golim nožem umoril... Ko je Kristus kot mlad mož stopil v svet in krog Nazareta pričel pripravljati svoje sosedo na evangelij ljubezni, je zopet sebičnost podžgala prve poslušavce, da so stegnili roke po njem lastni sosedje v želji, da ga ubijejo. Zakaj? Ali ni to navaden tesarjev sin, sin onega Jožefa, pa bomo mi mogočnjaki slušali njegovi besedi. "Dol z njim..." In od te prve ure njegovega novega apostolstva, je tudi sebičnost, zakleta sovražnica Kristusova, pričela razvijati svojo zastavo. Kakor satan v kačo one prve dni stvarjenja, tako je zlezla v duše pismarjem in farizejem, zlezla v duše judovskih bogatašev, zlezla v duše vseh onih propalic, ki jim je bil Mojzsov nauk in Mojzsova postava gola krinka in maska, pod katero so skrivali svoj umazani in gobavi obraz.

In v teh propadlih farizejskih dušah, se je sebičnost ugnezdila, ugnezdila s trdnim namenom, da iztrga Kristusu-evangelistu nesebične ljubezni vse, kar bi moglo nasprotovati in škoditi dobičkanosnemu samoljubju. Kamor je stopila Kristusova noga, sledila ji je noga sebičnosti, kamor je padlo seme Kristusove besede, že je bila sebičnost zraven, da je brisala vse sledi božje besede, kamor je pogledalo Kristusovo oko z namenom, da z lučjo resnice osvetli temne kote ubogih grešnih duš, vsepovsod je bila sebičnost na mestu, da je zopet zastrla luč in vrgla duše nazaj v temo greha in zdvojenosti. Ali ni evangelij, pismo božjega nauka, obenem tudi jasno spričevalo one skrite, a trde bitke med ljubeznijo in sebičnostjo. Na eni strani vidimo Kristusa, na drugi trdovratno judovstvo, nahujskano od nevidne sile, zaslepljeno do dna duše od sile sebičnosti. Preglej vrste Kristusovih sovražnikov: Herod, Ana, Pilat, Judež, Kajfa, farizeji, pismarji in ves narod, ki je kričal svoj zloglasni:

"križaj ga —", vsi sami sužnji grde in sramotne sebičnosti. Kakor je bilo veliko sonce Kristusove ljubezni, tako je bila velika senca, ki so v njej sedeli Judje, senca sebičnosti. Da ni mogel Jezus preobraziti sveta, kakor bi bil rad, kdo je bil temu kriv? Sebičnost. Da ni mogel ljudstva rešiti jarma zmot in uboštva, kdo mu je bil na poti? Sebičnost. Da je moral že po treh letih svojega svetega apostolstva na Kalvarijo, kdo je to povzročil? Sebičnost. Kako je žalostna ta zgodba sebičnosti. Kako bi bilo lepo na

Razbičan, zapljuvan...

svetu, da bi se mogel prapor Kristusove ljubezni razviti po svetu, raj bi imeli na zemlji. Ne pomagaj nič. Stari zmaj sebičnosti vsepovsod kazi in kvari delo ljubezni.

Koliko svetih misli in želja nas mora navdati, ko vidimo, da je Oljsko goro, vso križevno pot od nje do Kalvarije postavila v knjigo zgodovine le ta sramotna sebičnost človeštva, ki hoče streči le svojemu lagodju, svoji časti, svojemu telesu in svojemu nesu.

OLEANDROVI VRŠIČKI.

P. Bernard, O.F.M.

NA desni strani cerkve je stanoval mežnar, na levi pa soseda Marijana. Za Božič je mežnar postavil v cerkvi lepe jaslice, soseda Marijana je pa poslala šest lepih oleandrov iz svoje kleti, da bi delali ob jaslicah častno stražo. Res so se oleandri imenitno postavili, pa ž njimi vred se je postavila tudi soseda Marijana, ker je vsa fara lahko videla, kako lepe oleandre ima.

Kmalu po Božiču se je pa mežnarju pripetila neprijetna zadrega. Premalo je bil menda zakuril cerkev in neko jutro je našel rože na altarju zmrznjene. To je bila zanj neprijetna zadrega. V takih dneh vendar ni mogel pustiti altarja popolnoma golega. Hitro si je pomagal in je odrezal nekaj vršičkov na oleandrih, obesil nanje božičnih okraskov ter jih postavil na altar med svečnike. Vse je bilo dobro in nihče ni mogel reči, da se mežnar ne briga za svojo nalogo pri cerkvi.

Soseda Marijana je še tisti dan opazila, kaj se je zgodilo. Ker se jeanimala za vsako izpremembo v cerkvi, so ji oleandrovi vršički na altarju brž padli v oči. Hitro je zaslutila, odkod bi bili utegnili priti na altar. Komaj je čakala, da je opravilo minilo, in razstresenosti se ni mogla obvarovati med svojo pobožnostjo. Ko so ljudje odšli iz cerkve in tudi mežnarja ni bilo več na spregled, je pohitela k oleandrom in preiskala svoje ljubljence, če kateremu manjka vejica. Res je odkrila vsa mesta, kjer so še včeraj bili vršički, danes jih pa ni več. Natančno jih je preštela in srce jo je tako bolelo, da se ji je v njem odprlo toliko krvavečih ran, kolikor vršičkov je manjkalo na oleandrih.

Sveta in pravična jeza jo je pograbila. Nesrečni mežnar, da nima smisla za potrebe

oleandrov in sosede Marijanine. Saj bi moral vendar vedeti, da škoda več let ne bo popravljena. Kako naj se sedaj Marijana spomladi in poleti postavlja s tako oskubljenimi oleandri? Da je morala biti tako nespametna in poslati svoje ljubljence v cerkev — tik pred nos takega vandala kot je ta strašni mežnar!

Kaj naj stori? Nad mežnarja bi šla in mu jih povedala v brk sto debelih besed, toda saj divjak tega niti vreden ni. Popraviti se pa strašna škoda itak ne da več. Rajši bo lepo potrpehla in dala takoj prenesti oleandre nazaj v svojo klet na varno pred raznimi vandali.

Rečeno — storjeno. Še tisti dan so romali oleandri nazaj. Mežnar je šele drugi dan opazil, da ni več oleanderske častne straže pri jaslicah. Obstal je in debelo gledal. Da bi jih bil kdo ukradel, se mu ni zdelo verjetno, da bi jih bila Marijana tako hitro in naskrivaj nazaj odnesla, je bilo čudno. Vendar — končno je imela vso pravico, saj so bili njeni in jih je dala le iz dobre volje. Tako se je pomiril in si rekel, da bo itak v kratkem zvedel, kaj je na stvari. Dal si je nekaj opraviti v cerkvi in po končanem opravku je stopil skozi velika vrata, če ne bi morda slučajno kje zagledal sosedo ali vsaj koga drugega od sosedovih. Naravnost ni hotel iti vprašat, češ, potem utegnejo misliti, da jim hočem komandirati.

Res je soseda ravno nesla posode vode okoli ogla. Mežnar je zakašljaj in rekel, da bo prišel pomagat. Toda šala se ni obnesla. Soseda Marijana se ni odzvala, temuč šla svojo pot kot bi hotela reči: Mežnar, ti me lepo v uh piši!

Doma so mu otroci povedali, da so videli, kako so sosedovi odnašali oleandre. S tem je bila zanj zadeva zaključena in kmalu je pozabil nanjo. Da so le prišli nazaj v prave roke, drugih skrbi se mu ni zdelo potrebno imeti.

Mesec dni je že minil in nič posebnega se ni zgodilo. K večjemu to je bilo novo,

da mežnar ni mogel začeti nobenega pogovora s sosedo vse tiste tedne. Kadar je nanesla prilika, da bi se bil pogovor razvil, se je sosedka hitro obrnila in šla svojo pot. Poprej ni bila nikoli tako tiha in sama zase. Mežnarju se je včasih to obnašanje čudno zdelo, vendar si ni delal srčnega nemira zavoljo tega. Celó to mu ni prišlo na misel, da bi si začel izpraševati vest. Mislil si je, bo že minilo, če je res kaj, morda se mi pa tudi samo zdi.

Lepega dne ga pa ustavi župnik in mu brez ovinkov reče:

“Janez, ali veš, kako strašno si užalil sosedo Marijano?”

Mežnar je zazijal in ni nič rekel. V hipu je preletel z mislijo teden, dva, tri. Prav tja do Božiča mu je segla misel. Pa mu ni padlo nič takega v glavo, da bi mogel odgovoriti in reči: vem.

Res, prav nič ni vedel. Po premisleku je župniku tudi naravnost odgovoril, da nič ne ve.

“Čudno, da nič ne veš, ko ve skoraj vsa fara. Tudi meni se je bridko pritožila. Ti se pa delaš tako nedolžnega.”

Mežnar si je izprosil še nekaj trenutkov za izpraševanje vesti in jih je tudi dobil. Kljub temu se mu ni hotelo nič posvetiti v glavi in končno je moral priznati: “Če mi nočete povedati, se ne bom nikoli domislil.”

Župnik se je nasmejal.

“Seveda ti bom povedal, da boš drugič prej premislil, preden boš rezal vršičke na tujih oleandrih.”

Mežnarju je spet za hip sapo zaprlo. Toda le za hip. Naenkrat mu je postalo marsikaj jasno. Nekaj neprijaznega mu je napelo prsi, spozabil se je in bleknil:

“O ti salamenska b...”

Župnik je dvignil prst in rekel: pssst...

Mežnar je debelo pljunil in bi bil gotovo skončal stavek in še kaj hujšega rekel, če bi ne bil stal ravno pred župnikom. Tako se je pa premagal in dejal:

“In pravite, da ve vsa fara? Zakaj pa ženska ni meni povedala, bi se bila že kako zmenila. Če je res taka škoda tistih vršičkov, bi se že našel način, da popravim, kar sem nehote hudega naredil. Da me pa okrog obira, preden jaz kaj vem o tem, me pa resnično draži.”

“Pameten bodi, Janez. Jaz sem sosedu že povedal, kar ji gre. Tebi sem pa tudi hotel povedati, da ne boš od koga drugega poprej zvedel in kako neumnost naredil.”

“Saj bi jo menda res, pa če ste ženski povedali, kar se vam je zdelo prav, naj bo. Požrl bom in molčal. Ampak oleandre naj le doma ima, prihodnji Božič bom postavil svoje v cerkev. Ni zlomek, da bi ne bili tako lepi kot njeni.”

Župnik se je smejal in še marsikdo se je smejal v fari, ko se je razvedelo, kako je bila zadeva poravnana. Pozabili pa ljudje niso in še danes se smejejo, kadar jim pride na misel ta malenkostna zgodba. Kadar je kje kakšna zamera za prazen nič, pa pravijo ljudje: Spet ena “mula” več kakor takrat — zavoljo oleandrovih vršičkov.

PRILIKA ALI PRIMERA.

P. Bernard, O.F.M.

TOLIKOKRAT slišimo iz ust takih, ki ne hodijo v cerkev, da bi cerkev že bila, če bi ne bilo v njej — kolektanja...

Marsikaj imajo radi v cerkvi. Posebno jih vleče petje. Tudi zvonjenje, procesije, celo pridiga in sv. maša se jim dopade, vsaj včasih, morda le ob velikih praznikih. Na vse zadnje, pravijo, bi se celo s spovednico in obhajilno mizo kako sprijaznili, ampak tisti nesrečni “collection basket”...

Takim in enakim je neki misijonar povedal sledečo zgodbico. —

Nekoč sem v tujem mestu čakal na vlak. Ni bilo treba prav preveč dolgo čakati, zato sem si mislil: kar malo se bom izprehodil okoli mestnih blokov, pa bo čas minil.

Ko tako hodim in postopam okoli, zapazim pred nekim izložbenim oknom dve majhni deklici, ki sta bili popolnoma zaverovani v reči, ki so se kazale v oknu trgovine. Bili sta prav siromašno oblečeni in takoj mi je bilo razumljivo, zakaj sta se tako zagledali v okno. Tam je bilo razpostavljenih polno lepih pisanih škatelj, povezanih z bleščečimi trakovi, v njih so se pa skrivali sladki cukerkčki, vsakovrstni "candy". Takoj sem si mislil, da taka škatlja najbrž nikoli ne pride v roke siromašnih deklic.

Imel sem dosti časa, pa sem povabil deklici s seboj v trgovino. Kupil sem dve lepi škatlji cukerkčkov in dal vsaki eno. Ni treba praviti, kako zelo sta bili veseli. Imel sem velikansko zadoščenje, ko sem gledal njune žareče obraze in opazoval, s kako otročjo nepočakanostjo sta pričeli odvijati vsaka svojo škatljo in skušati priti do sladke vsebine.

Takrat se je pa nekaj zgodilo, kar mi ne bo nikdar prišlo iz spomina. Skoraj istočasno so se pokazali cukerkčki iz obeh škatelj, toda mlajša je brž vtaknila košček v širrom odprta usta, starejša pa ne. Lepo je odgrnila srebrni papir iznad sladkorčkov, podložila pokrov in pomolila meni sladko robo rekoč:

"Father, izvolite en sladkorček ali dva."

Šele potem, ko sem se jaz odzval njeni ponudbi, je pričela jemati iz škatlje sama zase. Ta njena fina gesta mi je bila tako všeč, da sem takoj kupil še eno škatljo in naročil starejši deklici, naj jo razdeli med druge siromašne otroke. Tedaj sta se mi obe deklici lepo zahvalili in vsi smo šli nazaj na cesto.

Ko sem malo pozneje sedel v vlaku, sem nehote premišljeval nenavadni dogodek. Prišlo mi je na misel, da je v ravnanju starejše deklice skrit zelo lep nauk. Posebno lep in koristen je ta nauk za tiste, ki se pritožujejo, zakaj bi bilo potrebno Bogu kaj

nazaj ponuditi od tistih darov, ki nam jih naklanja vse dni našega življenja. Vsakemu bi bila všeč gesta one deklice, ki je meni najprej ponudila od daru, ki sem ga ji jaz sam naklonil. Čeprav se navadno ne pričakuje, da bi moral vsak tako storiti, vendar obdarovanec pokaže dobro srce in resnično hvaležnost, če tako stori. Ona deklica ni mogla lepše pokazati obojega kot tako, da je meni prvemu ponudila košček sladkor-

Mlajša deklica ni pokazala take plemenitosti. Najbrž je bila še premajhna, in plemenita čuvstva še niso prišla v njej do takega razvoja. Zdi se mi, da so mlajši deklici podobni tisti ljudje, ki se pritožujejo nad tem, da je treba od božjih darov kaj Bogu nazaj ponuditi za vzdrževanje cerkva in drugih verskih ustanov, ki služijo v čast božjo in so napravljene v znak hvaležnosti do Boga za vse od Njega prejete dobrote.

Pa še nekaj mi je hodilo na misel. Mene je starejša deklica s svojo ponudbo tako presenetila in razveselila, da sem brez dolgega razmišljanja precej kupil zanjo še eno škatljo. Nehote sem pokazal, kako tudi Bog sam ravna. Tistim, ki mu radi kaj malega nazaj dajo od Njegovih darov, potem toliko rajši še več nakloni, da morejo tudi svojim bližnjim deliti od svojega imetja. Jaz sem popolnoma prepričan, da je ona deklica z velikim ponosom in globokim notranjim zadoščenjem razdelila cukerkčke druge škatlje med siromašne otroke. Čeprav mi ni o tem nič podrobnega znano, sem o tem prepričan, ker je dovolj pokazala plemenitost srca. Upam si pa reči, da bi mlajša deklica tega ne bi storila, temuč bi tudi drugo škatljo sama pojedla, če bi jo bila dobila.

Naj vse to dobro razmislijo tisti, ki jih jeze razne dajatve za cerkev in sploh za vzdrževanje verskih ustanov, pa bodo spoznali, zakaj je prav, da se vse to vrši. Bog želi videti v naših srcih vsaj majhno mero plemenitosti in nesebičnosti. Te lepe reči pa niso v samih lepih besedah in mehkih čuvstvih, temuč pridejo do veljave šele takrat, če se kažejo v dejanjih.

LJUBEZEN DO KRIŽA.

Fra. Martin Stepanič, O.F.M.

POSTNI čas je vsem kristjanom znan kot čas žrtev in zatajevanja samega sebe. Ne najdete katoliškega lista ali revije, ki ne bi pogosto govorila o križu in vabila bravece, naj sledijo Kristusu na križev pot. Ta duh žrtve je posebno značilen za krščanske cerkev, ta duh je obenem nasproten svetu, ki nauk krščanstva zavoljo tega sovraži. Še vedno je resnično, da Cerkev ni od tega sveta, zato jo svet sovraži.

Duh žrtve pa ne more prinesiti pravega sadu, če manjka ljubezni. Ljubezen mora biti glavni

“Kdor hoče za menoj priti, naj vzame križ na rame!”

nagib naših žrtev. Zaupna ljubezen do ljubelega Boga nas mora gnati, da mu prinesemo obilne žrtve v zadoščenje naših lastnih grehov in za zveličanje bližnjega. To ljubezen pokažemo, če se prostovoljno in s čistim namenom žrtvujemo. Dobro je, če svoje majhne žrtve skrijemo pred ljudmi, da jih vidi samo Bog. Naj bo naša žrtev še tako zoperna naši naravi, da le razveseljujemo ž njo presveto Srce Jezusovo. Varovati se moramo, da ne bomo izbirali samo takih žrtev, ki so

nam všeč in po volji. Saj če se zatajujemo v rečeh, ki so nam najbolj zoperne, s tem najbolj razveseljujemo Boga, obenem pa moramo tudi sami najti v takih žrtvah svoje resnično veselje. Naj bo na tem svetu, naša edina želja, da Bogu dopademo, potem bomo nekoč videli, koliko blaženosti ima On za nas pripravljene na drugem svetu.

Ljudje preradi mislijo, da so žrtve strašno težke. Pa ni tako zelo hudo. Zlasti zato ne, ker je toliko majhnih priložnosti v našem življenju, v katerih bi se lahko zatajevali. Največji vzrok, da se tako malo zatajujemo, je to, da se sploh premalo zanimamo za zatajevanje. Seveda, če bi več mislili na potrebo zatajevanja, potem ne bi mogli streči svojim strastem in bi se ne mogli s tako nepremišljenim nagnenjem udeleževati tistih neumnih zabav posvetnega značaja. Le preveč hočemo ravnati po svoji volji in delati, kar je všeč naši naravi. Božje ljubezni nam manjka. Premalo se zavedamo, da je po tem življenju drugo življenje. Drugače bi se žrtvovali kolikor največ mogoče, da bi potem nekoč prav gotovo videli tisto, česar še nobeno oko ni videlo, slišali tisto, česar še ni nobeno uho slišalo, in občutili, kar še nikoli ni prišlo v človeško srce tukaj na zemlji.

Mnogi ljudje mislijo, da morejo samo svetniki in svetnice delati žrtve. Drugi pa mislijo, da se jim bodo ljudje posmehovali, če bi se začeli vaditi v žrtvah. Zopet so taki, ki mislijo, da mora biti človek kje zaprt, na primer v kakem samostanu, drugače ne more delati žrtev. Pa nikakor ni tako. Saj nam ni treba vršiti kakih prav velikih zatajevanj, za nas revne ljudi je zadosti, če se samo v majhnih rečeh zatajujemo, kakor nam tako lepo kaže Mala Cvetka. Najmanjša žrtev narejena z najčistejšo ljubeznijo do Boga, več velja pred Bogom in več koristi sveti Cerкви, kakor največja in najbolj junaška žrtev, ki je pa morda storjena iz samoljubja ali za izkazovanje pred ljudmi.

Zgledov krščanskega zatajevanja je dosti. Zadnjih dvajset let je živel celo mnogo majhnih dečkov in deklic, ki so se s prav posebno gorečnostjo žrtvovali v malih rečeh in tako dokazovali svojo gorečo ljubezen do Jezusa. Ena teh je bila mala Jane McClory, ki je še pred malo leti živela prav tu v naši državi Illinois. Že ko je bila štiri leta stara, je že začela delati majhne žrtvice kot pripravo na sveto obhajilo. Seveda ni prišla sama od sebe na to misel, temuč je zvedela za vrednost žrtev od svoje mame. Dobra mati je imela navado, da je na posebno tablico naredila črto vse-

lej, kadar je Jane zopet napravila novo žrtev. Tako je izpodbujala otroka, da ne bi samo poslušal nauk o žrtvah, temuč se v resnici tudi vadi v žrtvah.

Razume se, da so bile žrtvice prav otroške kakor je bila otroška deklica sama. Naj povem en zgled. Nekega dne je hitro pritekla k materi in dejala: Mama, brž začrtajte na tablico, naredila sem veliko žrtev. In kaj si naredila, vpraša mati. Hotela sem pobožati muco, pa sem se premagala in je nisem. Torej hitro začrtajte.

Malenkost, kajne? Vendar je otrok moral premagati samega sebe, da ni mala ročica spolzela preko mehke dlačice. Saj vemo, kako radi otroci to delajo. Tako na videz silno malenkostno premagovanje je pa dalo podlago za kaj večjega.

Ob začetku postnega časa je sklenila: "Skušala bom v tem postnem času narediti milijon

Na križ Ga polože...

žrtvic." — Že takrat je božja ljubezen popolnoma prevzela otrokovo srce. Pa ne pozabimo, da se je to moglo zgoditi samo zavoljo tega, ker sta oče in mati poznala pot zatajevanja in sta to pot učila tudi svojo malo Jane. Tak otrok mora zrasti v močan značaj in ga pozneje v življenju ne podere vsaka sapica skušnjave in slabega zgleda.

Preden je mogoče pot zatajevanja, je potrebno, da se zavedamo, kako neizmerno nas ljubi božje Srce. Šele potem se radi odpovemo lastni volji in šele potem se bolj in bolj zanimamo za

kraljevsko pot zatajevanja. Po tej poti je hodil Jezus sam in jo je tudi nam pokazal. Vitezi starih časov so se bojevali za svoje izvoljenke, koliko bolj bi se mi morali bojevati za Boga. Z vsako žrtvijo, ki jo prinesemo Bogu na altar, dobimo veliko mero dušnega miru.

Združimo se torej v srcu s svojo materjo Cerkvijo in prinašajmo Bogu žrtev za žrtvijo zlasti v tem svetem postnem času. Vsak trenotek darujmo Srcu Jezusovemu vsako misel, vsako besedo, vsako dejanje, vsako najmanjše trpljenje. Prinašajmo vsako najmanjšo neprijetnost, vsako razočaranje s potrpežljivostjo in ljubeznijo. Le ljubezen velja. Pri tem nam Bog prav rad pomaga, če ga le vztrajno in zaupno prosimo, ker je seveda treba božje pomoči, če hočemo tudi najmanjšo žrtev zaslužno narediti. Ako bo naše življenje potekalo med žrtvami in samozatajevanjem, bomo enkrat lahko rekli s svetim Pavlom: "Dober boj sem bojeval, tek dokončal, vero ohranil. Odslej mi je pripravljena krona pravice, ki mi jo bo dal tisti dan Gospod, pravični Sodnik."

Sodstvo v Sovjetiji.

Poročajo, da je sodstvo v boljševiški Rusiji na žalostni stopnji. Tajniki sodišč so večinoma mladeniči, ki komaj poznajo osnovne pojme. Sodne dvorane so često po več mesecev zaprte. — Nasprotno pa je zelo razgibano sodstvo G. P. U. Sovjetsko časopisje vedno poroča o novih progonskih postopanjih proti rušilec socialistične zgradbe, proti revolucionarjem in verskim agitatorjem. "Pravda" stalno poudarja, da mora biti diktatura neizprosna nasproti kulakom (kmetom), špekulantom, vernikom in izdajalcem domovine.

To je rezultat demokratične reforme, ki so jo v začetku 1935 leta napovedovali!

Nadaljevanje razdiralnega dela.

Moskovska "Izvestja" poročajo, da bodo v najkrajšem času v Moskvi podrli slavni stari samostan Gospodovega trpljenja (Strastnij monastir), ki je ena največičastnejših zgradb ruske cerkvene arhitekture. Po boljševiškem prevratu so ta samostan spremenili v osrednji brezbožni muzej. Ker so pa sedaj ta muzej prenesli v "muzej zgodovine ver", je Strastnij samostan boljševikom nepotreben. Radi lepšega rageda na Petrovski bulevard (glavna cesta) bodo sedaj ta samostan podrli. Isto nameravajo tudi z Palaševsko cerkvijo. Boljševiško brezboštvo gre dalje svojo borbeno pot.

BOLNIŠKA PORCIJUNKULA.

P. Hugo

PORCIJUNKULA je prav za prav samo ena — sv. Frančiška Asiškega. Tisto malo cerkvico sv. Marije Angelske zunaj Asiza, ki je postala zibelka frančiškanskega reda, je on imenoval Porcijunkulo. Zanj je izprosil od papeža Honorija III. popolni odpustek, ki je po cerkvi- ci dobil ime porcijunkulski ali kratko porcijunkula. Porcijunkulska cerkva je bila prva, ki je bila obdarovana s takozvanim "toties quoties" ali "tolikokrat kolikorkrat" odpustki. To je, da je dotični, ki je spolnil dane pogoje, tolikokrat na dan dobil popolni odpustek, kolikorkrat jih je spolnil.

Danes taki "tolikokrat kolikorkrat" popolni odpustki niso več redki. Poleg porcijunkulskih 2. avg. poznamo še več drugih. Za praznik Žalostne Matere božje n. pr. se morejo dobiti v cerkvah servitov ali služabnikov Marijinih, ter v vseh onih cerkvah, kjer je ustanovljena bratovščina Žalostne Matere božje. Za praznik Karmelske Matere božje se dobe v karmelskih cerkvah in kjer je ustanovljena bratovščina istega imena. Za spomin vernih duš se lahko dobe v vseh cerkvah, a samo za verne duše. In tako je še več drugih. Ker imajo vsi ti odpustki to skupno, da se jih lahko dobi tolikokrat na dan kolikorkrat se spolnijo dani pogoji, kakor za porcijunkulo, jih v navadnem govoru vse skupaj porcijunkulske imenujemo. Uradno pa cerkev pozna le eno porcijunkulo sv. Frančiška a celo vrsto "tolikokrat-kolikorkrat" odpustkov.

Ker pišem za ljudstvo, sem se postavil na ljudsko stališče in zapisal "Bolniška porcijunkula". Ta porcijunkula razmeroma je še zelo malo poznana. A je vsaj z gotovega stališča večjega pomena, kot najbolj poznana in čislana Frančiškova porcijunkula. Ko vam jo bom v naslednjem podrobneje opisal,

mi bote to sami priznali in jo upam temu primerno tudi cenili.

Že ime, "Bolniška porcijunkula", kaže, da je samo za bolnike. Da še bolj je omejena. Samo za težko bolne je, to je take, ki niso še ravno na zadnjem koncu, pač pa nezmožni za daljšo molitev. Kak Očenaš, Zdravamarijo, ali kake vzdihne še spravijo skupaj. Kaj daljšega jih pa utruji in bi jim utegnulo na zdravju škodovati. V pomoč in tolažbo teh svojih otrok je sv. cerkev zamislila posebno porcijunkulo z zelo olajšanimi pogoji. Pogoji so sledeči:

1. Bolnik mora imeti v rokah, ali vsaj pri rokah, takozvani postajni križ, blagoslovljen na odpustke križevega pota.

2. Ta križ mora skesano poljubiti ali če tega ne more, se vsaj ljubeče vanj ozreti, pri tem s kakim vzdihom počastiti Križanega. Kolikorkrat to stori, tolikokrat more dobiti popolni odpustek.

Kako bogat vir milosti in pod tako lahki pogoji! Ljubečega poljuba Križanega, ali vsaj skesanega pogleda vanj, spremljanega s kakim prisrčnim vzdihom, je zmožen vsak bolnik tja do svojega zadnjega zavednega trenutka. In to ne samo enkrat, ampak stokrat na dan, brez škode za zdravje. Za vsakokrat ima popolni odpustek. Kaj to pomeni, ve le bolnik, ki visi med življenjem in smrtjo. V glavnem je svoje račune z Bogom uredil. Teži ga pa še kedo ve koliko časnih dolgov, za katerih odplačevanje morda ne bo več časa. Saj prav to dela misel na prežeco smrt, tako grenko, ker bolnik ne ve, kaj ga čaka neposredno onkraj groba. Pa pristopi njegova dobra mati cerkev k njemu in mu pravi: Otrok moj, zajemaj, zajemaj, z obema rokama takorekoč zajemaj iz neizčrpnega vira "Bolniške porcijunkule". Plačaj svoje dolgove z zasluženjem našega Gospoda in njegovih svetih, če jih s svojim zasluženjem ne moreš.

Spričo tega velikega pomena v najodločilnejših trenutkih življenja bi morala biti ta porcijunkula vsakemu znana, da ob času največje sile lahko sebi in drugim pomaga.

Ko bi jo res vsi poznali in se v danem slučaju okoristili ž njo, koliko lažje bi zdaj svojim dragim zatiskali oči k večnemu počitku in koliko zaupnejše bi lahko enkrat sami gledali, kedaj se jim bodo odprla vrata večnosti.

Žal, da imajo nasplošno ljudje tako malo smisla za take prvovrstne duhovne vrednote. Za kake druge novotarije, ki so brez koristi, če ne celo kvarne, se takoj navdušijo. Za take izredne milosti jih pa ni briga. Dolga leta potem, ko so bile dovoljene, ostanejo mnogim zakopani zakladi. Imenovana "Bolniška porcijunkula" pod omenjenimi pogoji bo kmalu pet let stara. V nekoliko drugačni obliki ima za seboj že zlati jubilej. A večinoma vedo zanjo le kake pobožne duše, katerim je osebno najmanj potrebna.

Da pa tudi tole ne bo zastoj napisano o njej, bom kar tebe, ki to bereš, pograbil in te vprašal, če ti je znana in če kaj misliš nanjo za čas sile. Ako ne, ob prvi priliki si oskrbi najprej postajni križ, blagoslovljen na odpustke križevega pota. Pri vsaki poštini krščanski hiši mora biti vsaj eden. Ko bi imel pred očmi samo težko bolne, bi dejal, da ga imej spravljenega z onimi predmeti, ki se zahtevajo za previdenje bolnika in jih tudi ne sme manjkati v zavedni krščanski družini. Ker imam pa še nekaj drugega pred očmi, pravim, naj ta postajni križ visi na steni, na kakem častnem mestu, kjer bo vsem dostopan.

Kajti s tem križem v roki lahko tudi zdravi in lahko bolni dobivajo odpustke križevega pota. Ako je kdo iz kolikortoliko važnega vzroka zadržan, da ne more iti v cerkev križevega pota molit, ga lahko moli doma, s postajnim križem v roki. V tem slučaju mora zmoliti vsega skupaj 20 Očenašev Zdravamarij in Čast bodi, vmes pa premišljevati Gospodobo trpljenje. Če jih več skupaj opravlja to pobožnost in imajo vsi pomemben vzrok, je dosti da ima tisti, ki najprej moli, postajni križ v rokah, odpustkov so pa vsi deležni.

Ko se pa smrtnonevarna bolezen oglasi v hiši, na kar bo že zdravnik opozoril, najprej takoj po dušnega zdravnika, da uredi z bolnikom glavne račune. Potem mu pa postajni križ v roke za nabiranje odpustkov "Bolniške porcijunkule". Če se še ne more in sme obračati, naj ga ima poleg sebe na mizici, ali pod zglavjem, da ga lahko vsak trenutek vzame v roke in poljubi. Ako se ne more ali ne sme obračati in mu tudi strežnik ali strežnica ne more vedno dajati križa poljubljat, obesite ga na steno, kamor so navadno vprte njegove oči. Ako o pogojih te porcijunkule ni dobro poučen, mu še povejte, kaj se zahteva za popolni odpustek. Da moramo v danem slučaju glede sebe prav tako ravnati, se razume.

Če kedaj, velja za tiste usodne ure, ali morda samo minute dvoboja med življenjem in smrtjo:

Duša krščanska zdaj se potrudi,
Zlatega časa nikar ne zamudi!

CVETKE iz modernega vrta. — Neka Mrs. Doris Fifer v Chicagi, je svojega 15 letnega sina bolnega samega pustila doma in se udingjala nekemu banditu za šoferja. Vozarila sta se po mestu in kradla, kar sta mogla doseči, dokler ju ni oblast zajela. — Neka mati v Kaliforniji je nevarno obstrelila svojega 16 letnega sina. Baje je bil "munšajn" kriv. Ko so fanta v bolnišnici izprašali in zvedeli kdo in zakaj ga je, so hoteli poklicati starše, ker rana je bila nevarna. Fant je pa dejal, da ne mara videti ne očeta ne matere. Sta namreč ločena in hodita vsak svoja pota. — Iz Newporta poročajo, da hoče princezinja Louisa Astor Van Alen Mdivani, katere "mož", princ Aleksij Mdivani, se je zadnje poletje na Španskem ubil, poročiti njegovega brata princa Sergija Mdivani. Ta dični princ je bil že dvakrat "poročen". Ona sama se je z bratom tudi po enem letu razporočila. Ta pa je bil dvakratni razporočenec in bi bil najbrž še večkratni, ko bi ga ne bila smrt prehitela. To je le par cvetk iz vrta moderne družbe, odtrganih zadnje dni. E, do kosti je gnila moderna družba, zlasti takozvani višji krogi, s katero za stavo tekmuje rdeči proletarijat s svojim evangelijem svobodne ljubezni.

K OČETU.

Rev. Hafner

PRVIČ V BENETKAH

Vlak se počasi in previdno ustavi. Zunaj se začujejo klici: Venetia. V Benetkah smo torej. Treba izstopiti in počakati na drug vlak, ki nas bo popeljal naravnost v Rim. Prav dobrodošel ta odmor in to prekinjenje vožnje! Da si pretegnemo ude, ki so kar otrdeli spričo dolge vožnje. Da se nasrkamo svežega zraka, kajti zatohli in dušljivi po vagonih nam je že presedal, in da si okrepcamo to nekdanj tako slavno in ponosno kraljico morja. Znane so Benetke, mesto zgrajeno na vodi, na morju. Mesto ulic in trgov morje in morski kanali, po katerih se vrši promet v malih čolnih, gondole jim pravijo, ali večjih parnikih. Teh se mora poslužiti, kdor ima opravka v mestu, po uradih, trgovinah in drugje, in s temi se prevažajo tujci, ki si žele ogledati mesto in njegove znamenitosti: palače, cerkve, muzeje, izložbe. Hiše in sploh stavbe so zgrajene na kolih, to se pravi koli so zabiti v peščena tla po otokih v morju, ki so jih nanesele v morje se izlivajoče severno-italijanske reke, in na te kole so postavljene zgradbe. Je pa dobiti tudi suhe ulice in trge. Posamezni otoki so zvezani med seboj preko kanalov s številnimi mostovi, često drzno speljanimi. Kdor pozna mesto dobro, lahko hodi po njem in si ga ogleduje tudi po suhih potih.

Vozili smo se po glavni prometni žili: Canale Grande. Na obeh plateh velike in krasne palače, ki pričajo o nekdanji mestni slavi in bogastvu. Nekatero pa že razpadajo in groze, da se pogreznejo v morje. Mesto je večidel odigralo svojo zgodovinsko vlogo, in vse je na svetu minljivo in prehodno. Sicer skuša država sama mestu pomagati in ga oteti pogube. Ves železniški promet je sem usmerjen in iz celine so zgradili preko morja prav do mesta krasno in zelo široko avtomobilsko cesto, da je lažje vanje priti. Kdo ve, če se bo vladna namera posrečila, da ohrani mesto pri življenju!

Želite slike svetovno-sloveče cerkve beneškega zaščitnika sv. Marka. Res prekrasen je ta močno božji hram, zgrajen v pestrem orientalskem slogu. Sam lesk in blesk, ki ga daje brušeni raznobarni marmor in pa dragoceni mozaiki, več-

noma na zlatem dnu. Malo proč ponosni stolp sv. Marka, pred nedavnim nanovo pozidan, v veliki meri z velikodušno podporo bivšega beneškega patriarha in poznejšega papeža Pija X., ko se je stari porušil. S stolpa, kamor prideš lahko peš po zelo zložni poti, ne po dosedaj vedno običajnih stopnicah, ali pa po dvigalu, se ti nudi slikovit prizor na mesto, morje, sosednje otoke in na bližnjo in daljno okolico. Vredna obiska je tudi prekrasna doževa palača, nekdanj sedež dožev, beneških kraljev oziroma poglavarjev, sedaj večidel v muzej spremenjena. Hude skušnjave ti vzbujajo velike in razkošno opremljene mestne trgovine, ki dražijo oko in srce z bogato zalogo zlatnine, srebrnine, dragocenih preprog in beneške posebnosti: izdelkov iz stekla; med njimi mični okraski ki žgačejo posebno žensko nečimernost. Še na bližnji otok Lido smo jo ubrali. Poletni poln zanimivih kopalcev, ki često bolj razkazujejo kopalno toaleta, kot hrepane po kopeli, ko se jim nudi izredno pripravna prilika za kopanje in solnčenje. Sedaj je bil otok s kopališkimi napravami vred prazen in samotni, in veliko so si prizadjali trgovci, ki so samevali po zapuščenih trgovinah, da bi nam usilili po smešno nizkih cenah razno beneško robo. Imeli so pa malo uspeha. Varčevali smo in čakali na Rim. Samo neki restavrater je imel več sreče. Speljal nas je v prazno restavracijo ter nam postregel s telesnimi dobrotami. Tu smo imeli prvič priliko seznaniti se z laško kuhinjo. Temeljito je različna od naše. Malo mesa in prikuh, veliko pa makaronov, paradižnikov, sira in sadja. Dosti tudi okusnega in sladkega vina. Ko je natakatar predložil račun nas je čakalo veliko presenečenje. Bil je "slan" da nič kako. Nema- ra je bila tu sol, ki je manjkala kruhu, ki nam tudi sicer ni bil všeč. A kmalu smo se uravnovesili. Italjan pač živi od tujskega prometa. S tem treba računati in to vedno in povsod upoštevati. Tudi takrat, kadar silijo v človeka lačni otroci in nadlegujejo za miloščino, da postane človek v resnici že ogorčen. In prav tako kadar ponujajo nepopisno vsiljivi cestni kramarji svoje blago, in ga vsiljujejo in se ne dajo odgnati ne za žive in ne za mrtve. Nudijo na videz lepo blago po prav nizkih cenah. Meniš, da si sklenil zase ugodno kupčijo. Ko pa predmete v miru pregledaš, vidiš, da je kramar tisti, ki se lahko smeje v pest in ne ti.

PROTI VEČNEMU MESTU

Sv. Antona Padovanskega gotovo častite. Znabiti ste bili celo že na njegovo priprošnjo ču-

dežno uslišani. Pravijo, da je brezštevila čudežev, ki jih je sveti čudodelnik storil, prav povedano, dal Bog na njegovo priprošnjo. Živel je in je pokopan v Padovi, mimo katere smo se tudi mi vozili. Žal le vozili! Kako radi bi bili poromali na njegov grob, da bi ga počastili. Le iz vlaka nam je splaval pogled proti veličastnemu svetišču sv. Antona, ki se dvigajo kupole njegove strehe daleč nad ostalimi mestnimi strehami. Pobožno smo ga pozdravili v duhu in se mu priporočili za pomoč in varstvo. Že ta misel nas je osrečevala, da smo vsaj od daleč videli njegovo svetišče in se vozili mimo mesta, ki je po njem stopala njegova, za vršenje dobrih del tako urna noga, in je v njem njegova roka blagoslov delila.

Železnica se vpenja preko Apeninov, pogorja, ki se vleče po dolgem nekako po celem italijanskem polotoku, in jih premaga le bolj s težavo, počasi in z glasnim puhanjem.

Florenca! Mikalo nas je zgodovinsko in umetniško tako slavno mesto. Žal ga ni bilo v našem načrtu, kjer naj bi se zopet ustavili. Le iz vlaka, ki mesto obvozi nekako v polkrogu, smo ga mogli ogledati.

Vlak drvi mimo Trazimenskega jezera, ki nam grozi z ogromnimi, po viharju razbičanimi in peničimi se umazanimi valovi. Potem preko prostраниh pašnikov, ki se raztezajo skoro prav do Rima. Ob progi se pasejo velike čede konj, govedi in ovac. Na več krajih pa orjejo z mogočnimi motornimi plugi to sicer pusto, malo rodovitno in za pogled malo prikupljivo rimsko kampanjo in jo tako spreminjajo v rodovitno in plodno zemljo. Ni mogoče na daljavo pogoditi, s čim so posejali nanovo preorane ploskve: z žitom ali koruzo. Vsekakor pa bo dala pridobljena zemlja velik hleb kruha in pomagala državi pri izdatkih, da bo treba dovažati iz tujine manj žita in mlevskih izdelkov kot dosihmal. Po bližnjih in daljnih gričih se nam posmihavajo vasi, trgi in mesta, in pa ljubi srednjeveški gradiči, ki so deloma v razvalinah.

Na levi nas opozori naenkrat nase večja skupina čisto novih hiš pokritih z živo rdečimi strehami. Poznavalec razmer nam pojasni, da je to že predmestje Rima, zadnja leta nanovo pozidano in imenovano: mesto z vrtovi. Pa ni bilo videti kdovekaj vrtov. Ob besedi Rim nam jame srce burneje utripati in nedopovedljivo čustvo sreče in blaženosti se nas jame polasčati. Pogleda na radeveden skozi okno. V nejasni daljavi je videti morje stavb, ki jih nadkriljuje velikanska kupola.

To bo Rim s kupolo sv. Petra, ki daleč naokoli vidna obvladuje Rim in okolico, kakor katoliška Cerkev vesoljni svet, in njeno duhovno kraljestvo svetna zemeljska kraljestva. Po sosednjih vozovih in oddelkih se oglasi navdušena zahvalna pesem. Mnogi romarji kleče, in solze veselja in gajnenosti jim drse po licih. Tem srečnim glasovom pridružimo še mi svoje Bogu v toplo zahvalo za varstvo na dolgem potu in pa za srečo, milost in veselje, da moremo gledati večno mesto in stopiti na njegova sveta zgodovinska tla.

(Dalje)

DUHOVNIK

Ko je Aleksander Vel. na potu v Perzijo dospel v Jeruzalem, mu je prišel naproti veliki duhovnik Jaddus s podrejenimi duhovniki. Aleksander mu stopi nasproti, počasti najprvo božje ime, ki ga je nosil vrezano na zlati plošči na čelu in potem samega velikega duhovnika. Ko so Aleksandrovi spremljevalci to videli, so mislili, da se mu je zmešalo. Eden izmed njih, Parmenion, ga celo vpraša, kako more on, ki ga vse časti, tako slovesno pozdraviti judovskega velikega duhovnika. Aleksander odgovori: "Nisem tega človeka počastil, ampak Boga, ki mu je dal dostojanstvo velikega duhovnika. Videl sem namreč v spanju prav takega moža, oblečenega v ravno tako obleko, ko sem bil v Diju v Macedoniji in sem premišljeval, kako bi se mogel polastiti Azije, me je opominjal, naj se ne obotavljam, ampak naj se pogumno prepeljem čez morje, ker bo on moji vojski pomagal ter mi izročil perzijsko kraljestvo." Ko je tako Parmenionu odgovoril in podal velikemu duhovniku roko, je Aleksander jahal v mesto, šel v tempelj in tam opravil daritev po duhovnikovem navodilu. Nato so mu duhovniki pokazali Danielovo prerokbo, da bo nek Grk ukončal perzijsko kraljestvo. Ker je Aleksander imel samega sebe za tistega srečnega Grka, se je silno vesel od množice poslovil. Za prihodnji dan povabi duhovnike zopet k sebi in jim reče, naj prosijo, česar si žele. Veliki duhovnik prosi v imenu vseh, da bi smeli živeti po domačih zakonih in da bi bili vsako sedmo leto oproščeni davkov. Vse jim dovoli. Obljubi tudi, da bodo smeli živeti po svojih zakonih Judje v Babiloniji in Mediji. Prim. Jos. Flav. Antiquit. XI. 8. n. 5.

IŠČEMO ADVOKATA KRISTUSU.

P. Aleksander.

KADARKOLI naši advokati zagovarjajo tega ali onega obtoženca, skoraj vedno ga izkušajo izgovoriti s temi ali onimi okolnostmi, ki so obsojenca privedle do čina, radi katerega je pred sodiščem. Ali ga zagovarjajo z napačno vzgojo, ali nezadostno odgovornostjo, časih skušajo poretnike prepričati, da je hudobnost obsojenčeva samo sad izprijene človeške družbe. Zato imajo danes advokate in odvetniško službo, da dajo toženi osebi priliko obrambe. In mnogokdaj izveden advokat veliko pomaga k milostni sodbi ali pa celo oprostitvi kaznjenca. Zanimivo je, kako spretno znajo ti odvetniki sukati stavke, kako znajo prepričevati, sukati meč jezika, postavljati resnico na laž in zakrivati krivdo.

Ali ti je že kedaj prišlo na misel: kaj, ko bi bili Kristusom dali poštenega advokata, ki naj bi bil zagovarjal najbolj nedolžnega arestanta, samega Sinu božjega? Kakšen ni bil njegov zagovor? Morda bi bil tudi on žigosal to ali ono okolnost, ki je privedla nedolžnega Kristusom tako daleč, da mora stati pred sodnim stolom in čakati obsodbe. —

Morda? Morda?

Nič morda Gotovo.

Vsak advokat bi bil našel kakor na dlani zapisano resnico: ta-le toženec ni prišel sem pred sodni tribunal po svoji krivdi, pripeljala ga je semkaj judovska sodrga, tista dična družba, ki se je imenovala "Jeruzalemska Society", kakor se danes premnogi ljudje imenujejo dične in lične, v resnici pa jim privatno življenje smrdi od pregreh in sodomskih strahot.

Prav lahko si ga predstavljam takega advokata, ki bi bil Kristusom zagovarjal.

Kristusomva nedolžnost sicer ni rabila zagovornika in bogve, če bi bil tak zagovornik mogel spremeniti srce, trdo, kamenito srce judovskega naroda, ki je na vsak način hotelo Odrešenikovo smrt, toda predstavjam si ga prav lahko. Tam pred Pilatom ima svoj prostor. Strogega obraza je, odkritosrčnost mu narekuje misli, ki jih bo v kratkem razvil pred sodnikom in narodom. Zdajzdaj bo dobil ukaz. Res, Pilat je namignil in ukazal, naj prične z zagovorom.

Advokat pričinja:

Sodni zbor. Nalogo imam, da zagovarjam obtoženca, Kristusom Nazarenčana, ki je obtožen velikanskih pregreh...

Potem poda uvodne odstavke in kakor bi odrezal zagrm, da osupne Pilat in osupne zbor:

Ali veste, kdo stoji tukaj pred nami ves osramočen, zapljuvan in zasramovan? Jezus mu je ime, iz Nazareta je. Toda povem vam, da se pod tem imenom skriva blago, plemenito srce, ki nikdar ni imelo ene same sebične misli, ki se je v vsem življenju darovalo in žrtvovalo samo ubogemu priprostemu narodu, mu razsvetljevalo težka življenjska pota z lučjo lepih nauk in spodbudnih besed. Vse svoje ure življenjskih dni je dal bližnjemu, če imenujemo to krivico, prav, obsodimo ga. Bolnike je ozdravljaj in ubogim pomagal, če nazivamo to z besedo "greh", prav bičajmo in kronajmo ga še enkrat. Narod je učil poštenosti in pravičnosti, žigosal je krivico, kjer je mogel, prepovedoval greh in neugnano življenje obsojal, vsak korak mu je bil usmerjen k dobroti, vsaka beseda je veljala ljubezni, vsak utripljaj srca je bil namenjen lajšanju bede, siromaštva in trpljenja. Če imenujemo to delo in to življenje delo prekucuha, prevaranta in zavajavca, ki mu je lastni trebuh in lastna hvala vse, blagor bližnjega pa deveta vas, o, potem ga le razpnimo na križ med nebom in zemljo. Kri mu naj izteče do zadnje kaplje, izsuši se mu telo od žeje, težav in trpljenja. Toda povem vam, nedolžen je. Z njim bomo križali svojo pravičnost,

svojo poštenje in dobro ime imperija. Zakaj človek, ki stoji pred nami je tako nedolžen kakor je bela sončna luč, kakor je svetel jasen poletni dan. Kriv, kriv pa je tožnik sam — kriv je judovski narod, nahujskan od pokvarjenih in hinavskih farizejev in pismarjev. Kriva je ta njihova sovražnost, ki jim je za petami vsepovsod kakor pošastna hijena. Sovražnost, ki jo je rodila sebičnost, samoljubje, samogoltnost in samopaznost narodnih voditeljev. Poglejte jih, samo v oči jim pogledajte, saj jim žarijo oči kakor oglje, kdo je to oglje užgal? Tista strašna bojazen, kaj če Kristus vse ljudi zase dobi, kam bomo šli, kje bo naša veljava? Poglejte jim roke, pogledajte, saj so jim roke kakor živi kremplji, zverženi od ognja sebičnih želja samovlade. Te roke se bojijo, da ne bodo več mogle grabiti po žepih ubogih zaslepljenec, te roke se bojijo, da ne bodo mogle več šteti srebrnjakov in cekinov. Poglejte jim v duše, o ko bi mogli v duše videti, videli bi res pobeljene grobove, pobeljene s samo svetohlinsko hinavščino in sebičnostjo. Vsa njihova gorečnost za postavo je samo izrodek sebične duše, ki noče na altarcu postave drugega kot svoj obraz, svoje ime in svoj dobiček. Tukaj imate pred seboj razgaljene duše Jezusovih sovražnikov. Te sovražnike postavite pred sodni stol. Ti zaslužijo kazen za svoje laži, svoje zavajanje, svojo grdo gonjo sovražnosti. Jezusa niso postavila pred sodnika sramotna dejanja, postavila ga je tukaj pred nas kleta sovražnost, ki so jo znali ti farizeji tako lepo zanetiti v srcih in hraniti ta ogenj sovražnosti pri življenju. Kolikokrat so se že pokazali v vsej svoji sebičnosti, vsepovsod so Jezusu postavljali polena na pot, skušali so ga v besedi, dejansko so ga hoteli napasti, kjerkoli so mogli so pokazali sovražnost, pokazali so jo v svojih mislih, svojih željah, besedah in v dejanju. In ta sovražnost naj sedaj zahteva zadoščanja? Ta krivica Jezusu prizadejana naj bo sedaj še kronana? Kazen farizejem, najostrejša kazen, Jezusu svobodo ...

Prav lahko si ga predstavljam advokata, ki Jezusa zagovarja. Žalibog ga Jezus v resnici ni imel in ni čudno, da je zmagala krivica.

Žalibog, da še danes Jezus nima pravega advokata, takega, ki bi povedal ljudem, zakaj mora umreti v tolikih srcih, da, še celo v srcih katoličanov. Če bi ga imel, drugače bi ne mogel govoriti kakor bom govoril sedaj-le jaz:

Kristus mora na križ, Kristus mora ponovno v smrt, v smrt na Kalvariji katoliških sre. Zakaj? Kdo ga sodi in obsoja in vlačí na križ. Gola sebičnost. Tista sebičnost, ki v bližnjem noče videti podobe Kristusove, tista sebičnost, ki na vseh vogalih življenja išče samo pogubo bližnjemu, sebi pa kadila in dobrot. Sebičnost, ki tako dolgo vrta po srcu, da se srce izprevrže v raženj sovražnosti. In ta sovražnost potem sika in bljuje, blati in kuži. Ta sovražnost je potem kakor kamen, vržen v jezero družine in nasebine, od obrežja do obrežja vse razburka, vse vzvalovi, nove in nove kroge sovražnosti napravlja, nove in nove vrtince ustvarja, vrtince, ki naj bi pogoltnile vse, ki je nam kje na poti.

Tista grda napaka soražnosti, ki je v tolikih katoliških srcih, toži, in obsoja še danes Kristusa. Ta grda napaka je že tolikim ubila vse veselje za bogoljubno življenje, ta grda napaka, izrodek sebičnosti kali in kvari prizadevanje Cerkve za preobnovo duš in sveta.

Sovražnost? Le ne predaleč. Kje je sovražnost v nas? Če tega ali onega ne pogledam na cesti, to še menda ni sovražnost? Če se mu tri "bloke" daleč izognem, to menda ni še sovraštvo, če mu napišem malo bolj hudo pismo, to še ni sovražnost, če mu nekaj težkih zabrusim, magari je bila kletev vmes, ali ga že tako sovražim? Ne, dragi moj, to ni nič, ni nič. To je vse znamenje ljubezni in izrednega katoliškega duha.

Seveda. Samo v svoje življenje pogledajmo, z očesom vere, ki ukazuje ljubezen do bližnjega, ne z očesom sebičnosti.

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA.

P. Hugo

DOMOTOŽJE po materi cerkvi. — Angleške episkopalce je to domotožje že zdavnaj objelo, tudi ameriške episkopalce, zlasti takozvane anglo-katoliške struje. In prav za letošnji božič, praznik miru, je 20 episkopalnih ministrov, 2 anglikanska redovnika in 7 prominentnih lajikov, javno dalo duška temu domotožju. V posebnem letaku, ki ga je v imenu ostalih tovarišev Dr. Franklin Joiner, rektor cerkve sv. Klementa v Philadelphiji, Pa. naslovil na tukajšnje anglikanske škofo in ministre, pravijo, da je ameriški protestantizem versko, moralno in kulturno na bobnu. Rešitev še vernih protestantov je edino v zedinjenju z Rimom. To zedinjenje vseh, ki še verujejo v Kristusa in v eno, katoliško cerkev, je tudi radi tega potrebno, ker so oblasti teme z združenimi močmi na delu, da izkopljejo grob vsaki veri. Naravno apel ni mogel ostati brez odmeva, deloma pritrdilnega, deloma odklonilnega. Za mnoge je bil poziv odrešilen. Vsaj ti bodo iskali pot domov.

POJDIMO gori v Betlehem... — Tako so se tisto prvo sv. noč priprosti pastirčki na betlehemske planjavah drug drugega spodbujali, ko so jim angeli oznanili Mesijevo rojstvo. In šli so, se poklonit svojemu Rešeniku. Istočasno so odlični Davidovi potomci, ki so se nahajali v mestecu, živahno politizirali, se jezili nad rimsko oblastjo, ki jih je sklicala na popisovanje in se tolašili z upanjem, da bo skoraj konec tega poniževanja božjega naroda, ker njegov osvoboditelj je blizu. Tudi danes je vsak sv. večer Betlehem poln romarjev. Od vseh strani prihajajo, deloma še prav tako kot takrat k popisovanju. Neki ameriški dopisnik, ki je letos opazoval te romarje, pravi, da je bila njih družba zelo pestra. Ne le priprosti, domačini in tujci, tudi imenitni iz raznih delov sveta so se na sv. noč drenjali pred votlino Gospodovega rojstva in pobožno molili pred reproduciranimi jasecami. A v splošnem se od tistega prvega sv. večera ni bistveno spremenilo. Voditelji izvoljenega ljudstva novega testameta sede zamišljeni za diplomatskimi mizami, kjer za Kneza miru ni mesta. Zato o miru govore in vojsko kuhajo. Kadar bodo ti dejali: Pojdimo v Betlehem, počastit Kneza miru, osvojimo si njegov

mirovni program, šele takrat bo svetu zasijala mavrica miru.

MMORALNA "blažena smrt". — Grško besedo *evthanasia*, o kateri se danes toliko piše in bere, smo slovensko prestavili z "blažena smrt". Ta "blažena smrt" vedoma in namenoma povzročena je, kot smo zgoraj videli, v popolnem nasprotju z načeli krščanske morale, tedaj nemoralna. Je pa tudi moralna "blažena smrt" v skladu z istimi načeli. Vzemimo slučaj bolnika, ki ima notranjega raka. Ko ta dovršuje svoje zagonetno delo, povzroča bolečine, ki jih najsilnejši ne morejo več prenašati. Zdravila zanje ni. Rak, ko se razvije, še vedno kljubuje zdravniški znanosti. Pač pa razpolaga ta z raznimi utešili proti od njega povzročenim neznosnim bolečinam. Kajpada ta utešila niso nedolžna. Redno rabljena, spočetka v manjših, potem v vedno večjih količinah, ali vedno močnejša, razdiravno vplivajo na organizem in pospešujejo njegov razkroj. Kljub temu je njih vporaba dovoljena. A le pod gotovimi pogoji. In ti so: Namen bolnika in zdravnika mora biti le olajšati neznosne bolečine, ne pa skrajšati bedno življenje. Nadalje. Zdravnik sme dovoliti in bolnik zavžiti le tako količino utešilnih sredstev, ki v toliko polajšajo bolečine, da postanejo znosne. Kajpada glede tega mnogo zavisi od razvoja bolezni in od bolnika samega. Znosne bolečine so za bolnika vir mnogega zaslužnja. Neznosne ga lahko tirajo v obup. In še nekaj zahteva krščanska morala, zlasti za zadnjo razvojno stopnjo bolezni. Bolnik mora najprej svoje račune z Bogom urediti, potem šele se mu tešijo zadnje najhujše bolečine s takimi sredstvi. Ne pa kot domači in brezvestni zdravniki tolikokrat delajo. Najprej dajo bolniku pošteno dozo utešilnih sredstev, da je vesel kot bi bil na ohceti, potem pa kličejo duhovnika, ki ga more kvečjemu še v sv. olje dati. To je nemoralno, ker se mu hoče zasigurati časno telesno dobro na škodo dušnega, večnega. Moralna "blažena smrt" je sicer s takimi tešilnimi sredstvi tudi pospešena, a ta slab učinek ni hoten, da irecno izključen, čeprav se dejansko ne da izločiti, ampak ga je treba radi dobrega učinka dopustiti. Samo ta dobri učinek, polajšanje neznosnih bolečin, prilika za bolnika za vajo v čednosti, za nabiranje zaslužnja, je hoten in slabega bogato odtehta. To je moralna "blažena smrt".

BOLJŠEVIKE srečuje pamet. — Ko bi danes Ljening s svojimi sodrugji prišel v Moskvo, bi najbrž dal Stalina in njegove sodelavce kot izda-

jice komunistične Rusije postreliti ali pobesiti. Saj bi svoje matjuške več ne poznal. Ljenin je vpeljal popolni kolektivizem, skupnost premoženja. Stalin je vrnil mužiku njegovo zemljo, četudi v omejenem obsegu. Ljenin je uničil ali vsaj hotel uničiti naravno avtonomijo družine. Stalin ji je zdaj to avtonomijo vrnil s tem, da je odredil oživiljenje starega družinskega življenja. Gotovo radi tega Madame Kollontai krvave solze pretaka. Ljenin je razrušil zakon, oz. si je glede njega vzel za zgled naše rokovnjače: "Vzem jo na kvatre, ko to zapustiš pa drugo dobiš." Stalin pravi, da je to zločin. Daddies Longlegs — očetje dolgopetci, kot take imenujejo, ki lepo kar zginejo iz družinskega kroga, bodo morali zanaprej ženi oz. otrokom plačevati vdrževalnino. Ljenin je otroke proglasil za državno last, država mora skrbeti za njih vzgojo. Stalin pravi, da so otroci pred vsem sadovi staršev, ki so odgovorni za njih vzgojo. Ljenin na svojih vojakih ni hotel videti nikakega zunanega razločka, general in prostak sta bila enaka. O višjih častnikih Stalinove armade velja tista naša: "Ves je v portah, ves je zvat." In še marsikako podobno radikalno spremembo bi danes Ljenin videl v Rusiji. Samo glede vere bi našel še vse pri starem, kot je bilo "za jega dni." O, pa tudi to še pride na vrsto. Božji mlini počasi meljejo, pa sigurno. Samo pazi naj Stalin, da še njega ne bodo prej zmleli, preden ga bo tudi glede tega pamet srečala.

PREZIDENT Roosevelt in "Molokajski mučenec." — Pod imenom "Molokajski mučenec" poznamo P. Damijana, žrtev ljubezni za gobavce na Malokajskem otoku. Ta otok je na Hawajih, ki so last Amerike. Tam je Amerika l. 1873 ustanovila gobavsko kolonijo s 600 teh živih mrtvecev. A ni našla nikogar, ki bi bil prevzel njeno vodstvo. Strašne razmere so radi tega zavladale med njimi. Ko je belgijski redovnik P. Damijan Deveuster SS. CC. čul o njih vsestranski zapuščenosti, je prosil svoje predstojnike, če se sme žrtvovati zanje. Dovolili so mu. L. 1875 je došel med nje. Z nedopovedljivimi žrtvami, ki jih je zmožna le velesila krščanske ljubezni, je v 13. letih to gobavsko kolonijo tako lepo uredil, da je danes vzor vsem drugim. A končno je sam našel gobavost in ondi 15. apr. 1888 v 48 letu ves razjeden umrl. Na lastno željo so ga pokopali pod tistim drevesom, pod katerim je ob svojem prihodu na otok našel svoje prvo zavetje. Pred štirimi leti je belgijski kardinal sprožil otvoritev procesa za njegovo beatifikacijo. V njegovem rojstnem kraju Tremeloo, Belgija, je njegov red pozidal zavod za

svoj redovni in misijonski naraščaj. Tam bi rad imel njegove telesne ostanke, da bi se ob njih redovna mladina navduševala za vzvišeni misijonski poklic. A kako jih dobiti. Našla se je pot. Belgijski kardinal van Roy je zaprosil svojega kralja, naj v ta namen posreduje pri prezidentu Roosevelt. Ta je posredovanje sprejel in vzpel. Prezident Roosevelt ni samo dovolil prevoza, ampak je celo odredil, da naj ameriška vojna ladja prepelje telesne ostanke P. Damijana v njegovo domovino.

MAR nima prav? — Med nami, ki uživamo blagodat verske in politične svobode, se je zadnje čase pojavilo vprašanje: Kako je mogoče, da ponekod zlasti v Evropi, ki je že drugo tisočletje krščanska, mala peščica brezbožnikov ki so na vladi, peste in gnjavijo ogromno verno večino, da komaj še sme dihati? Dr. Orest Brownson je to vprašanje, ki ni sicer novo, znova načel, Rev. T. Ryan, C. PP. S. pa obširneje razpletel. In do kakega zaključka je prišel? Da je to posledica prevelike odvisnosti cerkve od držav in pretesne povezanosti z njimi. Načelno je ta medsebojna navezanost in povezanost popolnoma v redu. Vsepovsod, ne samo v Evropi, bi moralo tako biti. Kjer in dokler je bila ta zveza idealna, to je, kjer in dokler so bili državni poglavarji in njih vlade verni otroci Cerkve in njeni velikodušni zaščitniki, je bilo to obema v blagoslov. Ko so pa vladarji in vlade zavezale Cerkvi sovražno stališče in jo začeli smatrati za deklo, ki jim mora biti za vse uslužna, se je jela ta povezanost nad obema maščevati, pred vsem pa nad cerkvijo. Za ta dvoboj ona ni bila pripravljena, ker dejansko ni bila nikoli prisiljena se z lastnimi silami boriti za svoj samostojni obstanek. Zato jo peščica trinogov lahko pesti in gnjavi. Nedvomno je mnogo resnice na tem. Čas je, da si cerkev, ki živi v takih razmerah to prizna in začne izvajati primerne posledice. Pozno je sicer, a za cerkev, ki ji je zasiguran obstanek do konca dni, nikoli prepozno. Katoliške mase se morajo zavedati, da je njih mati cerkev popolna družba zase, ki ima vse pogoje in sile za samostojno življenje v sebi in tedaj ne potrebuje nobenega državnega jerobstva za svoj obstoj in razvoj. Cerkev v Ameriki je temu živa priča. Kajpada morajo tej zavesti slediti tudi dejanja in žrtve, ki so za tako osamosvojitve potrebne. Čim prej se katoličani spričo vladajočih razmer postavijo na lastne noge in pokažejo, da je država bolj potrebna cerkve kot cerkev države, tem bolje zanjo in za države.

VALERIJA.

Waal — I. P.

DRUGI DEL.

Enajsto poglavje.

DAN PRED BITKO.

MAKSENCIJEV poveljnik se je trudil na vso moč, da bi zadržal Konstantinov pohod proti Rimu, da bi medtem dospele afriške legije na bojno polje. Spuščati se še enkrat v odprt boj, se mu je zdelo vendar predržno. — Njegova vojska je bila izgubila skoro ves pogum. Branil je prehode v Apeninih, toda brezuspešno. Kakor gorenjeitalska mesta, tako j moral prepustiti Konstantinu tudi Florencijo in skoroda bežati pred preganjajočim ga Konstantinom proti Rimu.

Konstantin pa je hitel na vso moč. Komaj je pustil vojaštvu, da se je odpočilo. Toda ti so bili, čimbolj so se bližali smotru, tem bolj sveži. Tudi navdušenje, s katerim jih je sprejemalo ljudstvo, jih je krepilo!

Ni čuda! S silo je Maksencij še zadnje dni dal vse moške, ki so bili sposobni nositi orožje, poloviti in vleči v Rim; ugrabil je prebivalcem brezobzirno vse žito in vso živino.

Tako se je posrečilo Konstantinu, da so njegove prednje straže dva dni pred slavnostmi v Rimu dospele do pristave "ad gallinas" (pri kokoših). Ta pristava je bila le še osem milj oddaljena od rimskih vrat. Tu se je utaboril Konstantin in počakal, da pridejo za njim še ostale čete. Drugo jutro, 28. oktobra, ravno na obletnico Maksencijevega vladanja, je hotel začeti odločilno bitko.

Pristava "ad gallinas" je bila nekdam lastnina Livije, soproge prvega rimskega cesarja Avgusta. Svoje ime pa je pristava dobila od neke pripovedke, ki pravi, da je tam jastreb ugrabil belo kokoš. Ko je jastreb kokoš nesel po zraku, je kokoš izpuстила iz kljuna lovorovo vejico, ki je padla ravno cesarici v naročje.

Gordijan, poganski svečenik, je Konstantina takoj opozoril, da ta pripovedka pomeni dobro znamenje za njegovo zmago.

Kandid, ki je skupaj s cesarjem prišel na pristavo, je komaj čakal, da bi mogel ljubljene ma-

teri poslati kako vest o sebi. Toda, to je bilo težavno, ker je bilo onstran Tibere polno sovražnika. Slednjič je dobil nekega kmeta iz okolice, ki je nesel pismo na Vatikan, kjer se je nahajal grob sv. Petra. Tu so se večkrat shajali kristjani. Naročil je tudi selu, naj poizve, kako se materi godi. Pozno zvečer šele se je vrnil sel in povedal, da je mati zdrava ter da ji bodo kristjani takoj izročili pismo. Tedaj se še namreč ni izvedelo, da je Irena v ječi. Tako je dobrohotno nebo obvarovalo blagega mladeniča morečih skrbi. Vesel je bil, ko je mislil, kako z veseljem bo mati prejela njegovo pismo. In najslajša sreča mu je sijala z obraza, ko je premišljeval, kedaj bo lahko objel svojo mamico.

Tu vstopita tribun Artemij in senator Anicij Pavlin. Od onega dne, ko se je prikazalo nad solncem nebesno znamenje, sta se začela nagibati h krščanstvu. In vsaka zmaga krščanskega prapora ju je potrjevala v dobrem. Vedno bolj sta se oklepala Kandida, ki jima je razlagal krščanske resnice.

Pavlin je zadnje čase mislil noč in dan na svoje otroke, ki jih je bil pustil v Rimu. Misel nanje ga je mučila neprenehoma.

"Vsaki dan molim h krščanskemu Bogu, da bi zopet našel svoje otroke. Zaobljubil sem se, da postanemo vsi skupaj kristjani. Storil bom, kar je v mojih močeh, da bodo moji otroci kristjani res tudi po prepričanju in po srcu."

"Zaupaj v Boga in našel jih boš," odvrne Kandid z gorkim sočutjem. "Naš Bog ni, kakor so poganski bogovi, iz lesa, kamna ali bronca, ki imajo ušesa, a ne slišijo."

Oba plemenita Rimljana sta res postala kmalu goreča kristjana. Artemij je pod cesarjem Julijanom Odpadnikom postal mučenik, Anicija Pavlina otroci pa so postali veliki sinovi katoliške cerkve. Iz rodu Anicijev izhaja mučenica sv. Kristina; dalje je potomec tega rodu sveti Benedikt, ustanovitelj reda benediktincev; celo sveti papež Gregor Veliki izhaja iz tega rodu.

S pristave so bili v daljavi videti stražni ognji sovražne vojske, ki je taborila ob Tiberi in na gričih pred mestom. V nočni tišini je še tupatam udarjalo na uho razgrajanje Maksencijevih vojakov, ki so se s pijačo pripravljali na bližnjo odločilno bitko.

V samotni, temni sobi pristave je sedel mrk in zamišljen Gordijan, Mitrov svečenik. Pogled mu je bil vpr tja v daljavo, odkoder so se svetlikali sovražni ognji. Vsaka nova zmaga Konstantinova je njegovim vojakom vedno bolj utrjevala prepričanje, da jih vodi krščanski Bog. Zdelo se

je, da cesar čaka le še trenutka, ko si osvoji Rim, in da potem javno stopi na stran Križanega. Da, celo možje, kakor Artemij so se izneverili starim bogovom. Gordijan je še upal na Rufa, Maksencijevega poveljnika. Toda tudi to upanje ga je goljufalo. Vsi ogledi v živalskem drobovju so kazali, da bo zmagal Konstantin.

“Še to bom moral doživeti,” je škripal poganski svečenik, “da bom videl oltarje in svetišča svojih bogov zapuščene. Nazarenc pa bo stopil na mesto nesmrtnih bogov! Morda se nam pa bliža splošni svetovni požar, kakor ga prerokujejo Sibile? In morda bo ta požar požrl nebo in zemljo, Krista in naše bogove?”

“Prokletstvo je to,” zakriči čez nekaj časa, stisne pest in v divji togoti trešči svečeniško palico ob tla, “prokletstvo je to, da se moram klanjati Konstantinu in mu oznanjati zmago za zmago! Ha! Jaz, jaz moram prerokovati zmago Križanega nad svojimi bogovi!”

Še le, ko so se jutranji solnčni žarki razlili nad okolico in se zalesketali v Tiberinih valovih, se je Gordijan umaknil od okna, kakor se nočni tič umakne pred svetlobo . . .

Drugo jutro je cel Rim govoril o dohodu Konstantinovih čet pred rimska vrata. Rimljani so to vest pozdravljali s tiho radostjo, z željami in molitvami za zmago Konstantinovega orožja ter s trdno nado, da se po padcu samosilnika vrnejo boljši časi.

Heraklij pa je ob neugodnih poročilih z bojišča vedno resnejše razmišljal svoj položaj. Z največjo paznostjo je prebiral poročila, kako se Konstantinova vojska bliža Rimu. Cele noči ni zatisnil očesa od skrbi, kaj se zgodi z njim. V celem Rimu ni bilo človeka, ki bi ga mučile tako težke in moreče skrbi, kakor je bil vsemogočni prefekt cesarske pisarne, ki so ga radi njegove moči vsi zavidali. Vedel je sicer, da je Ruf ukrenil vse potrebno, da v slučaju poraza reši cesarja proti jugu. Toda Herakliju ni ugajal tak beg, ker se mu je zdel prenaporen. Kaj pa, če pade Ruf in bo Maksencij ubit? Začela se mu je vznemirati slaba vest. Pred oči mu je stopil Rufin, nekdanji vojni tovariš Konstantinov. Groza ga je spreletela pri misli, kaj bo, če Konstantin izve za podtaknjena in ponarejena pisma. Ker je bilo znano, da se Konstantin nagiblje h krščanstvu, se je stresel od strahu, ko mu je vest začela očitati preganjanje obeh papežev Marcela in Evzebija. Hotel je na tistem pobrati vse svoje dragocenosti in uiti na Grško. A bal se je, da ne bi za to na-

kano po svojih ogleduhih prezgodaj izvedel Maksencij.

Le eno rešitev je še videl pred seboj. Če se zopet sprijazni s Cerkvijo, ki jo je prej izdal, mu bo Konstantin gotovo milostljiv. Toda kako najti pot nazaj v Cerkev, ne da bi se mu bilo treba podvreči dolgi pokori? Ali ne more papež zanj napraviti izjeme, da bo lahko brez daljše pokore zopet sprejet v Cerkev? Najlažje bo pridobil papeža in vse vernike za se, če pri cesarju izposluje, da se kristjanom vrnejo cerkve in grobišča, ki jim jih je bil ugrabil Deoklecijan. Če se posreči ta načrt, si pridobi s tem za Cerkev toliko zaslug, da bo brez odloga sprejet v krščansko občino.

Pri jutranjem sprejemu je Heraklij pozdravil Maksencija.

“Torej Konstantin se je utaboril na pristavi “ad gallinas”. To je dobro znamenje za Te, o cesar!”

“Pri Herkulu”, zakolne Maksencij smeja se, “na to znamenje nisem mislil. Ha, “ad gallinas” — pri kokoših! Jastreb bo planil med strahopetne kokoši in jih zdelal, da bo perje letelo daleč proč! Jutri mora Ruf uničiti sovražnika! To bo najlepša proslava moje slovesnosti. Škoda, da ne morem biti na dveh krajih obenem.”

“Ravno zato prihajam k tebi, da mi daš povelje, kako naj redno pošiljam poročila po selih z bojišča v cirkus. Če mi daš na razpolago nekaj najboljših konj iz cesarskega hleva, postavim ob poti na vsake četrt ure po enega jezdeca, ki bo novico sporočil svojemu sosеду. Tako boš lahko obenem na bojišču in v cirkusu na Apijski cesti.”

“Pri Herkulovi gorjači! To mi dopade! Na ta način mi Ruf še lahko gorko pošlje v cirkus — Konstantinovo glavo.”

“Glavna stvar je, da bodo poročila hitro in točno prihajala. Za to sprejem odgovornost sam. Takoj po bitki pošljem poročila o zmagi v Neapol in v Afriko.”

“Druge sele pa bo treba odposlati v Galijo, Britanijo in na Špansko, da me tam takoj okličejo za cesarja.”

“Še danes napišem poročila o zmagi.”

“Dobro! K igram v cirkus radi tega sicer ne boš mogel; zato te pa odškodujem s tem, da ti podarim Galijo, kjer boš moj namestnik.”

“Res je, že mesece sem se veselil na igre. A zvest služabnik se mora žrtvovati za svojega gospoda.”

Tako se je zvitemu Herakliju posrečilo, da ostane doma, kjer bo prvi dobival v roko poročila o boju. Zdaj je predložil cesarju v potrjenje raz-

glas, naj se kristjanom vrnejo cerkve in grobišča. Ponovno je opozarjal cesarja, da bo na ta način kmalu imel v rokah vse kristjane.

“Torej misliš, da bodo podgane šle v nastavljeni past?”, praša Maksencij.

“Najbolj boli kristjane to, da so jim vzeli grobišča in cerkve. Boš videl, kako jih vjamemo.”

Maksencij podpiše.

“In če se hoče tvoje božanstvo skazati prav posebno velikodušno, bi morda ne bilo napačno, če obsojenim kristjanom v trenutku, ko jih peljejo v smrt, podariš...”

Od jeze se bliskajoče oči vpre Maksencij v Heraklija, ki zato takoj umolkne.

“Kaki so neki tvoji skrivni načrti, grški lizun”, vprašuje cesar, “da si naenkrat tako naklonjen kristjanom? — Pri gorjači Herkulovi! Razbijem glavo kači, če bi se hotela oviti okrog mojih nog. Hvali bogove, da sem podpisal. Če bi bil prosil”, nadaljuje cesar vedno srditejši, “za prefekta Rufina, da! Pravzaprav je bil zvest uradnik. To je ravno nesreča za mogočne, da brenčelj sede konju za ušesa, ga piči in ga tako podivja. Ti li ni znano, da je včeraj iz Egipta priplula troveslača polna žita? In ti, ti si me hujskal proti Rufinu, češ, da ne skrbi za živež. In če je res kristjan, pri vse bogovih! Odpadnik, ki se izneveri svoji veri, je mnogo slabejši! Poberi se! To pa ti povem! Če zapazim, da je ptič le navadna strupena žaba, cel Rim bo videl, kako znam zati-rati tak mrčes!”

Niti besedice se ni predrznil odgovoriti Herakliju. Molče je odšel. Sam nase se je jezil, ker je šel predaleč. Tolažil se je, da ima v roki cesarski razglas.

Po svojih ogleduhih je izvedel, da se skriva papež Milcijad v neki koči v Suburi. S težavo je mogel dobiti k papežu dostop. Ko je čez pol ure zapuščal kočo, se mu je na obrazu zrcalila jeza in grozna nevolja. Nepričakovano je namreč papež odbil njegovo ponudbo. Cerkvinih kazni mu ne le ni odpustil, ampak ga je tudi opozarjal na Božjo sodbo, ki ji ni ušel še noben pregnanec Cerkve.

V težke misli zatopljen je korakal domov. Treba je bilo torej iskati drugega sredstva, da se prikupi Konstantinu. Naenkrat se mu razvedri obraz: “To bo pomagalo! Imam pisma svečenika Gordijana, ki jih je pisal Rufu. S tem se gotovo prikupim Konstantinu.

Doma pa ga sin Sabin preseneti z vprašanjem: “Že veš, da je prefekt Rufin ušel ali bil ukraden?”

“Zdi se mi, da te je vino omotilo”, odvrne z nevoljo Heraklij. “Govori jasneje!”

“Ali se je le delal bolnega,” je razlagal Sabin, “in je ušel; ali pa je umrl in kristjani so ukradli njegovo truplo. Gotovo pa je, da je sinoči izginil. To menda je jasno dovolj.”

To je bil težak udarec za Heraklija. Zdelo se mu je neverjetno, da bi bili kristjani ukradli truplo, ko so je za mal denar lahko dobili. Bolj gotovo je Rufin ušel. In tega se je Heraklij najbolj bal. Če zmaga Konstantin, se bo Rufin kruto maščeval nad njim. Tu se spomni Heraklij Valerije. Gotovo je vedela za očetov beg in ve tudi, kje se oče sedaj skriva. Če vjame hčer, ima v oblasti tudi očeta.

“Pojdi takoj,” je zapovedal sinu, “in pošlji biriče na Aventin v stanovanje Irenino. Če tam ne najdejo deklice, naj izvohajo njeno sedanje bivališče. Do nocoj mora biti vjeta.”

“Tisti, ki jo vjame,” je kričal za odhajajočim sinom, “dobi sto sestercijev, — dvesto sestercijev nagrade!”

Razburjen in potr t je Heraklij hodil v svoji sobi gori in doli. Na mizi zagleda cesarski razglas. Jezno ga zgrabi, strže na kosce in ga potepa.

Takoj pa se spomni, da je napravil neumnost. S tem razglasom bi si lahko pomagal pri Konstantinu. To ga razburi še bolj.

Čez uro časa se vrne Sabin in pove, da se Valerija od včeraj zjutraj še ni vrnila. Ponoči pa je neki neznanec, oblečen kakor voznik, zbudil vratarja in mu dejal, da ima poročilo za Ireno. Tudi je strahom popraševal po svoji hčeri. Vrtar ga je pa zapodil proč.

“Po svoji hčeri?”

Heraklij udari z nogo ob tla od same jeze. S tem, da je dal zapreti Ireno, si je vse pokvaril.

“Vse mi gre narobe!”, kriči ves divji. In notranji glas mu je šepetal: “Pride še hujše!” Vozniki, ki jih je dal izpraševati o Rufinu, so trdovratno trdili, da nič ne vedo.

Ostro so prijeli čuvaja, ki je ono noč stražil pri vratih. Iz stavljenih mu vprašanj, je čuvaj takoj spoznal, da ga je ona ženska prevarila in odvedla Rufina. Ker je Rustiko po obrazu dobro poznal, bi jo bil lahko našel v transtiberinskem mestu. Toda ni bil tako neumen, da bi bil povedal, kar je vedel. Zato je trdovratno trdil: “Vsak voz je imel svojega voznika. Vse bogove in boginje kličem za pričo, da na nobenem vozu nista sedela dva moška.”

“Kako pa je potem,” sopiha Heraklij, “vjetnik ušel?”

“Mož je shujšal ko trska”, razlaga čuvaj. “Bil je kakor senca. Kaj lahko je na kakem mestu, kjer ima ograja kako vrzel, smuknil skozi.”

“Ne, ne! To je nemogoče!”

“Potem pa,” nadaljuje čuvaj, “si morem to reč razlagati le še na en način, gospod. Kristjani so strašni čarovniki. Slišal sem praviti, da je njihov mojster nekoč prišel skozi luknjo v ključavnici med svoje učence, ki so bili zaklenjeni v sobi. Drugič pa, ko so ga zvečer zaprli v neko jamo in so vhod zaprli z velikansko skalo, ki jo je komaj deset mož premaknilo, ga je moralo stražiti pol stotnije vojakov. Vkljub temu pa je vjetnik drugo jutro izginil. Če kristjani s svojimi čari lahko gore predstavljajo, se mi zdi čudno le še to, zakaj vjetega prefekta niso oprostili že prej.”

To govorjenje čuvajevo je pričalo, kako je bilo mnenje poganov o kristjanih. Heraklija pa to ni zanimalo. Bil je preveč slabe volje. Niti najmanjše sledi za beguncem ni bilo mogoče najti. Še hujše se je razburil, ko se je zvečer vrnil domov Sabin in povedal, da je videl Valerijo v družbi neke preproste ženske v transtiberinskem mestu.

“Zakaj je nisi prijel?” zavpije Heraklij besno.

“Pomiri se, očka,” odvrne zaničljivo Sabin. “Ko sem jo spoznal, sem planil za njo in jo prijel za roko. Tu pa se zakadi vame ona baba kot vrag in naščuje s svojim kričanjem name vso okolico. Od vseh strani so hiteli skupaj možje in še hujše ženske. Zašel sem v sršenovo gnezdo samih vragov. Babe so vpile ko tolpa divjih mačk, dedci so me topli in suvali. Ker pa svojega sina nisi oskrbel za življenje s krokodilovo kožo, bi me bili pobili, če bi mi ne bil v tem trenutku prišel nekdo na pomoč.”

“In kdo je bil to?”, praša Heraklij. (Dalje)

ZAHTEVAMO PRAVICO UMRETI.

P. Hugo

POD tem geslom, katerega oče je angleški zdravnik Dr. Killick Millard, se po Angliji širi pokret za postavno dovoljenje uničenja življenja neozdravljivo

bolnih. Obstoja nevarnost, da bo to dovoljenje uzakonjeno. To pravico naj bi imel le dotični neozdravljivo bolni sam, ne pa njegovi sorodniki ali kdo drugi. Ista zahteva se je prvič pojavila v Nemčiji in bila v letih 1930-31 že tik pred uzakonjenjem. Odklonjena je bila na prizadevanje profesorja Dr. Kahla.

Zdaj se je pojavila v Angliji. Podpirajo jo celo protestantski cerkveni krogi, češ, da ni v nasprotju s krščanskimi moralnimi načeli. A dotični protestantski cerkveni krogi so bore slabi čuvarji krščanskih moralnih načel. S tem so se samo razgalili, da jih vodi moderni, ne pa sveti Duh. Katoliški cerkveni krogi morejo in morajo za to zahtevo imeti le odločni Janezov: Non licet! — Ni dovoljeno!

Edino Bog je gospodar našega življenja, mi samo njega upravniki. Upravnik pa nima pravice svobodno razpolagati s tujo lastnino. Če bo tedaj ta zahteva uzakonjena, bo legalna, a nikdar nemooralna ampak vedno moralna. Sicer je pa tudi enostranska. Dr. Millard pravi: Zahtevamo pravico umreti, ne pa pravice moriti! Dotični mora sam dati dovoljenje, da se mu pomaga na oni svet, ne pa da bi mu kdo brez njegovega dovoljenja pomagal. Kaj pa z onimi, ki so neozdravljivo na umu bolni. Ti ne morejo dati dovoljenja, ker tega ni so zmožni.

Po mojem je Dr. Millardova zahteva samo prvi korak, kateremu bo sledil drugi: Zahtevamo pravico moriti take, ki so neozdravljivo bolni, če hočejo ali nočejo. A ker to malo bolj kruto zveni, je vsaj on pred tem korakom obstal, da ga kdo drugi napravi. V božjih očeh so in bodo kljub morebitnemu postavnemu dovoljenju vsi, ki na ta način razpolagajo ali bodo razpolagali s človeškim življenjem, morivci. Pa naj bo to zdravnik, ali kak “dragi”, ki se mu bolnik smili, ali mati, ki vpihne luč življenja svojemu otroku, preden jo je zagledal. Tozadevne hudičeve postave jim prihranijo le kazni pred človeškim, ne pa pred božjim sodnim stolom.

PISMO IZ STAREGA KRAJA IN ŠE KAJ.

P. Bernard, OFM.

VGOSPODU Vas pozdravljam in Vam želim veselo, milosti polno novo leto. In se Vam lepo zahvalim, da mi vedno in skrbno pošiljate vsaki mesec nad vse ljubljene list Ave Maria. Prosim še zanaprej, dokler mi je ljubi Bog odločil življenje. Zdaj, hvala Bogu, sem še zdrava. Tudi se Vam lepo zahvalim za Koledar. Letos ga sicer še nisem dobila, pa upam, da je že na potu. Že naprej se Vam zahvalim. Če Vas ne bom užalila, Vam pošiljam to pesemco od sobotnega večera. Vsako soboto jo z veseljem prepevam.

Sobotni večer.

1.
Lepo zvonovi pojejo,
večernice zvoni.
Nedeljo oznanujejo,
Gospoda zvon časti.	6.
Le grešnik zmešan in zaspan
ne sliši vabiti.
Ves v grešno djanje zakopan
svet praznik zamudi.
2.
Večerno solnce za goro
že ponižuje se.
Telo bo skor k počitku šlo,
skrbet za dušo je.	7.
V bogaboječih hišah se
svet Rožni venč žebra.
Kleči po stare oče še,
družina krog njegá.
3.
Nedelje vse se veseli,
pometa, vmiva se.
Sovražniku vsak odpusti,
se z Bogom spraviti gre.	8.
In svete pesmi zapoje
po stari šegi vsi.
Nad njimi lepo čuvajo
nebeški angelci.
4.
Prav lepo vmito mize so
in tudi vse klopi.
Vse lepo je pripravljeno
za dan Gospodovi.	9.
Tako se sprav'jo v miru spat
in Bog nad njimi bdi.
Bo treba zjutraj zgodaj vstat,
ko zopet zazvoni.
5.
Kako trijanči prelepo,
to je Gospodov glas.
Na praznik svet, ki jutri bo,
prijazno vabi nas.	10.
Oj bodi nam pozdravljena
sobota večer ti.
Da srečna enkrat bila bi
sobota naših dni!
11.
Da bi mi vsi pripravljeni,
ko bo trpljenja kraj,
veselo s tega sveta šli
na praznik v sveti raj.	

V Jezusu in Mariji Vas pozdravljam,
Vam vdana dosmrtna naročnica

Frančiška Tomše,
Gorenje 18, Šmartno ob Paki.

Tako se glasi pismo iz starega kraja.
Zdaj pa "še kaj".

Po pravici povem, da sem bil globoko ginjen ob branju tega pisma. Ali ni pesemca čudno ljubka in globoko pomenljiva? Bog ve, koliko je že stara in koliko naših ljudi jo še zna? Jaz je že nisem še nikoli slišal. V svoji otroški preprostosti pa skriva v sebi nekaj, kar je zelo podobno koščku — izgubljenega paradiža ...

Kaka prečudna notranja sreča in tiha zadovoljnost naših "starih" veje iz vsake kitice. Vsako soboto proti večeru jim je zapel zvon iz bližnjih lin "delopust" in že se je pričelo praznovanje Gospodovega dne. To praznovanje jim je prevzelo vso notranjost, prešinilo srce in dušo. Kako lepo pripravljeni so počakali nedelje in jo celo posvetili Bogu, od zgodnjega jutra do poznega večera.

Zdaj naj pa človek primerja s to pesemco, ki je nekoč privrela iz najglobljih globin duše in segla v dno srca in šla od ust do ust in povsod kresala iskre enakega čustvovanja ... zdaj naj pa človek primerja to pesemco s tistimi pridigami po naših cerkvah, ki dopovedujejo ljudem, da naj vendar za božjo voljo vsaj tiste pol ure ob nedeljah dajo Bogu in naj ne opuščajo svete maše ... Pa se le prepogosto zdi, da pridigar, ki nadomestuje zvon, ne najde razumevanja niti pri tistih, ki ga pridejo več ali manj redno poslušat. Vsak najmanjši vzrok ubrani praznovanje Gospodovega dne. Kako da je toliko takih med nami dandanes, ki jim velja samo ena kitica iz one pesemce:

Le grešnik zmešan in zaspan
ne sliši vabiti.
Ves v grešno d'janje zakopan
svet praznik zamudi ...

Primerjajmo "nekdaj" in "sedaj"! "Naši "stari" so v soboto trdo delali, dokler se ni oglasil zvon in naznanil "delopust".

Vse se je oddahnilo. Delovsko orodje so brž spravili na njegovo mesto in so se veselili počitka. Ampak počitek jim je bil deloven počitek. Pomenil je pripravo na nedeljo ali praznik. Med to delovno pripravo so se odpočili in so v srcih že praznovali drugi dan. V srcu so iskali sreče in zadovoljnosti, od zunaj je niso pričakovali. "Delopust" jih je veselil ne zato, da bodo prosti dela, temuč zato, da bodo v njem poiskali poseben blagoslov svojemu delu. Po končanem dnevnem delu niso iskali raztresenosti v zunanjih zabavah in prireditvah, iskali so zbranosti v samih sebi. V tako pripravljena srca je mogel bližajoči se Gospodov dan prinesiti ves svoj mnogovrstni blagoslov.

Sedaj je večinoma sobota tako napredovala, da ima delavstvo takorekoč ves dan "delopust". Vsaj v rednih razmerah se to vedno bolj uveljavlja. Razume se, da jim vsak privošči ta napredek razen morda kakih dobičkarjev. Naj le imajo delopust vsako soboto! Je pač tudi res, da je delo današnjih ljudi večinoma vse drugače pusto in neeprijetno kot je bilo delo tistih, ki je iz njihovih vrst privrela na dan naša pesemca. Ves moderni napredek in tehnična iznajdljivost nista težav pri raznem delu olajšala. Nasprotno, še pomnožila sta jih. Mašina in "šapa" ti prav tako malo moreta navdihniti veselje do dela kakor ti malo vzbujata pesniško žilico. Kljub zagorelemu obrazu in raztrgani obleki in sključenim kostem je bil slovenski kmet nekdam prav lahko pesnik pri trdem delu od jutra do večera — pa bodi ti pesnik med drdranjem strojev in mašin, med hreščanjem jermenov in puhanjem pare, če moreš biti — — —

Pa tu nam ne gre ravno za pesem in pesnike. Gre nam za to, da se vprašamo: Kateri "delopust" je prinesel s seboj več tihe zadovoljnosti in notranje sreče — tisti, ki je nekdam oznanjal samo sobotni večer, ali ta, ki dandanes že v petek zvečer naznaja celo prasto soboto?

Odgovor je lahak. Toda lepše kot je odgovorila naša pesemca, bi mi pri najboljši volji ne mogli odgovoriti.

Nedelje vse se veseli,
pometa, vmiva se.
Sovražniku vsak odpusti,
se z Bogom spraviti gre...

Hvala Bogu, še je mnogo takih, ki v soboto ne pomivajo samo svojih "miz in klopi", temuč mislijo tudi na pomivanje srca. Nehote z notranjim zadoščenjem mislim na vse tiste sobote svojega duhovniškega življenja, ki sem jih pozno v noč preživel v obilno obleganih spovednicah. Kljub vsej moderni navlaki je veliko veliko dobrega v naših ljudeh in v boljši polovici naroda je še vedno živo prepričanje, da "stari", ki so kovali take in podobne pesemce, niso iskali srčne sreče v najbolj nespametnih rečeh...

Žal pa, da se bolj in bolj razširja drug nauk. Sobota in nedelja jim nista dneva zbranosti in poglobitve vase, temuč dneva največje zunanje raztresenosti, da ne rečem — razbrzdanosti. Vmivajo se, vmivajo "mize in klopi", toda pri tem nič ne mislijo na drugo umivanje, ki je stokrat bolj potrebno. Namesto, da bi se skušali umiriti sami v sebi in v Bogu, že ves teden delajo načrte, kako bodo pretolkli svoj "week-end" v zabavi in dvomljivem razveseljevanju. Namesto da bi "sovražnikom odpustili", preudarjajo, v kakšen "club" bodo šli, kakšnega "shoda" se bodo udeležili, kjer se bo vsevprek udarjalo na levo in desno in se bo srce polnilo z vsakovrstno sovražnostjo. Že od preteklega torka, ko se je glava od prejšnje nedelje nekoliko izbistrila, imajo preračunano, ob koga se bodo krepko obregnili pri tej ali oni seji, s katerim bodo "obračunali" na plesišču ali pri bari... Če bo ravno tako nanoslo, bodo šli tudi k maši, saj se bo našla kaka "suha" in se bo menda duhovnik dosti hitro obrnil...

Ali naj spregovorim še o tisti kitici, ki pravi:

V bogaboječih hišah se
svet Rožni ven'c žebra.
Kleči po starem oče še,
družina krog njegá ...?

O, tudi takih hiš je še precej tudi med ameriškimi Slovenci. Krivico bi delal našim ljudem, če bi tega ne hotel videti. Toda zdi se, da se take hiše vedno bolj skrivajo. V ospredje stopajo tiste hiše, iz katerih se vlivajo stari in mladi v soboto zvečer in hitijo na razna zabavišča, kjer bodo lahko ostali pozno v noč, zakaj drugi dan ne bo treba "zgodaj vstat" in "ko zopet zavoni", jih ne bo prav nič motilo v jutranjem spanju, ki se je dostikrat šele dobro pričelo ...

Toda pustimo to žalostno sliko. Naj vsak sam premisli in pretuhta, v katerem "delopustu" je več tihe zadovoljnosti in resnične sreče. In to menda vsak hoče — zadovoljen biti.

Če imaš, človek, ki to bereš, vsaj še malo smisla za duhovne reči, če ti je vsaj malo še na tem, da Gospodov dan po krščansko preživiš, spoznaj vendar, da se mora tvoja nedelja že V SOBOTO ZAČETI. Ne zameri tistim, ki ti resno odsvetujejo, ob sobotah prirejati "parties" in "ohceti" in druge večerne zabave. Ostani doma, in če se greš "z Bogom spraviti", vrni se takoj na svoj dom. Ako se ti to težko zdi, zapoj ali vsaj v duhu ponavljaj besede one pesemce in boš videl, kako svež in zadovoljen boš drugo jutro vstal. Vse drugo bo prišlo samo po sebi in doživljal boš mir in zadovoljnost, ki ga more prinesiti v krščansko srce le blagoslova polni Gospodov dan.

VISOKA OBLETNICA.

P. Hugo:

URŠULINKE zdaj po vsem svetu slovesno praznujejo štiristoletnico obstoja svojega reda. Njegova ustanoviteljica kajpada ni sv. Uršula kot bi kedo iz imena sklepal. Sicer bi imel red že svojo 1000 letnico zdavnaj za seboj. Njegova mati je sv. Angela Merici, iz Pesenzana v Italiji, roj 21. marca 1474, umrla 15. jan. 1540. S 15. letom popolna sirota, je hotela s svojo sestro v puščavo, da tam samo Bogu živi. A smrt ji je naglo ugrabila še sestro. Stopila je v tretji red sv. Frančiška in postala angel ljubezni do bližnjega. Ustanoviteljica novega reda uršulinke je postala šele ko je imela že preko 60 let. Prvih 12 devic svojega duha je zbrala okrog sebe in jih zaobljubila 25. nov. 1535. To je tedaj rojstni dan uršulinskega reda. Le pet let je preživela v redu, kot njegova mati in voditeljica. Doživela je še njegovo pomlad, ki je obetala cerkvi bogate sadove. Danes ob 400 letnici šteje po vsem svetu razširjen uršulinski red 500 samostanov, 15.000 redovnic ter vzgaja od 80 — 100.000 ženske mladine. Koliko milijonov jih je v vsem tem času izšlo iz njih vzgojnih zavodov, lepo versko vzgojenih, kdo bi mogel to povedati?

Tudi Slovenci se imajo uršulinkam mnogo zahvaliti. L. 1702 so prišle prve duhovne hčere sv. Angele v Ljubljano, da prevzamejo vzgojo meščanske ženske mladine. Ljubljana dotlej še ni imela kake take šole. Klarise, ki so prišle pred njimi, so gojile le premišljevalno življenje. Zato so "nove nune", kot je ljudstvo uršulinke imenovalo, takoj zasenčile "stare nune", klarise. Vse izobraženo slovensko ženstvo je dolga leta izhajalo iz te šole. L. 1782 so uršulinke kupile krasno ležeči loški grad, bivši klarisarski samostan, ki ga je Jožef II. zatrl in tudi tam otvorile notranjo in zunanjo šolo. V novejšem času t. j. l. 1903. pa so prišle še v posest mekinjskega gradu, istotako nekdanjega klarisarskega samostana, kjer so odprle novicijat za svoj redovni naraščaj in obenem meščansko šolo. Te tri samostane imajo dozdej v Sloveniji in troje vzgojnih središč za slovensko žensko mladino. Ker jih je tudi tu med nami več, ki so v enem izmed teh zavodov dobile svojo umsko in srčno izobrazbo, se spodobi, da se tudi naš list spomni tega jubileja in želi zaslužnemu redu nadaljnega živahnega procvita.

SESTRA M. FERDINANDA STALZER, O. F. M.

Šolske sestre v Jolietu.

V soboto 18. januarija 1936 je mirno v Gospodu zaspala naša priljubljena sosestra Ferdinanda v starosti 69 let. Umrila je v bolnišnici sv. Jožefa. Bolehala je že dolgo časa, ko je še učila v naši šoli pri župniji sv. Jožefa. Ko bolezen ni hotela popustiti, so jo predstojniki poklicali domov v materno hišo.

Vedele smo sicer, da boleha, vendar nas je prav prestrašila novica, da se je morala podvreči nevarni operaciji na želodcu. Sama je imela trdno upanje, da bo še ozdravela. Toda ko je po operaciji spoznala da ni več upanja, se je takoj vsa mirna vdala v božjo voljo. Hudo trpljenje je tiho prenašala in dan pred smrtjo z vso pobožnostjo prebela sv. zakramente za umirajoče.

Smrtna ura se je približala. Zbrale smo se okoli njene postelje in se z žalostjo poslavljale od nje. Saj je bila vedno tako dobra in ljubezniva, da je ne bomo nikoli pozabile. Utrgala se je nit njenega življenja ter je mirno izročila dušo v roke nebeškega Ženina, za katerega se je bila v življenju toliko žrtvovala.

Rajna sestra Ferdinanda je bila rojena v Chicagi, Ill. Njen rojstni dan je bil 4. februarij 1867. Bila je najmlajši otrok v družini in edina hčerka. V šolo je hodila k sestram pri župniji sv. Frančiška Asiškega. Doma so jo pa blagi starši vzgajali lepo krščansko in jo navajali k čednostnemu življenju.

Ko je dorasla, je stopila v redovno družbo šolskih sester v Jolietu. Po končanem novicijatu je bila poslana na indijansko šolo v Bayfield, Wis. Tam je bila sredi nekdanjega Baragovega delokroga. Njegov spomin tam okoli je bil takrat še prav svež in naša sestra se je navzela visokega spoštovanja do tega našega velikana. Tam je ostala tri leta.

Ko so rajni Father Šušteršič zvedeli, da je sestra Ferdinanda Slovenka, so takoj zaprosili zanjo. Prošnja je bila uslišana in tako je prišla naša sestra k župniji sv. Jožefa v Joliet. Lahko rečemo, da je bila ustanoviteljica te šole in pionirka slovenskih sester v Ameriki. Ostala je tukaj celih 40 let. Veliko je delala, trpela in se žrtvovala za našo mladino. Vsak ve, koliko je dela in skrbi pri ustanavljanju šole, ob pripravah za razne slavnosti, veselice in prireditve.

Sestra Ferdinanda je bila dvakrat tudi prednica. Prvič samo za eno leto, drugič celih šest let. Tako lahko razumemo njeno utrujenost in toliko bolj cenimo njeno požrtvovalnost. Vsa se je darovala za slovenski narod v Ameriki, za napredek slovenske mladine in za zveličanje neumrjočih duš. Več let je imela na skrbi tudi krašenje altarjev, mašne strežnike, Marijino družbo in še družbo sv. Neže. Pri vsem tem delu je pa bila vedno dobre volje, ponižna in potrpežljiva. Neomajno je zaupala na božjo pomoč. Saj se je žrtvovala za Boga, od Njega je tudi pričakovala blagoslova pri delu.

Nič ni čudno, če je prezigodaj omagala. Pa še zadnje mesece si ni dala miru in počitka. Prav do dne, ko je morala v bolnišnico, je stregla drugim sestram, čeprav bi bilo njej sami treba postrežbe. In ko je odhajala, je še rekla: Marija mi bo izprosila zdravja, ali pa še kaj boljšega.

In res ji je Marija izprosila tisto "boljše". Takoj po smrti se je raznesla novica po celi slovenski naselbini. Lahko pa rečemo, da niso samo Slovenci žalovali ob tej novici, temuč celo mesto Joliet. Posebno je napolnila žalost materino hišo, kamor je bilo truplo še isti večer prenešeno. V

nedeljo in ponedeljek so jo ljudje prihajali trumoma kropit. Obsuli so jo z najlepšimi rožami, namreč z darovi za svete maše. Vsem najlepša hvala!

Pogrebni dan je bil za vso župnijo sv. Jožefa dan žalovanja. Dve uri pred pogrebnim opravilom so pripeljali truplo v cerkev. Po šolski maši so krsto odprli in vsa šolska mladina je v vrsti korakala mimo rakve, da so tako še enkrat videli obličje spoštovane vzgojiteljice.

Ob deseti uri je bila pogrebna sveta maša z leviti, ki jo je daroval domači župnik Rev. Plevnik, azistirala sta mu dva jolietška rojaka, bivša učenca rajne sestre, Fr. Študel in Fr. Butala. Tudi več drugih duhovnikov je prišlo na pogreb. Po sv. maši je imel Rev. Vencel Sholar, O.S.B. krasen govor, v katerem je kratko popisal delo rajne sestre v Gospodovi službi.

Dobri farani so cerkev docela napolnili. Ginljiv vtis je napravila častna straža šolskih otrok ob njeni krsti. Zelo dolg je bil tudi sprevod na pokopališče. Ne smemo pozabiti omeniti da sta prišla na pogreb tudi dva rodna brata rajne sestre. Starejši brat Jožef, ki živi v Chicagi, ima že devet križev nad seboj. Drugi brat Anton je pa uslužben v St. Bede's College v Peru, Ill. Poleg teh dveh je prišlo tudi več nečakov in drugih sorodnikov, ki žive v Chicagi.

Pokojna sestra je bila vsem v lep zgled, posebno seveda nam sestram. Zato jo bomo ohranile v hvaležnem spominu do konca dni.

Za druge si živela,
se tiho žrtvovala,
ljubezen nesebična
te je odlikovala.
Osrečujevaje druge
si bila sama srečna,
plačilo tvoje bodi
Bog sam, Ljubezen večna.

MIRU Kristusovega si žele. — Mnoga plemenita srca so sita današnjega tako razburkanega sveta in koprne po šotorih miru, po samostanih, kjer je še mir božji doma. Čim več prilike imajo gledati, kako se svet zvija v krčih, tem rajši bi mu obrnili hrbet, ker v svoji zaslepljenosti odklanjajo vspešno zdravilo: Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem! Toda marsikateri teh, ki jih vleče v samostansko tišino, je preveč povezan s svetom, da bi mogel slediti nagnenju božjega miru želne srca. So pa nekateri, ki si niso zaprli te poti, ali jim jo je nedoumna božja previdnost zopet odprla. Tako smo brali zadnje dni, da je mislil avstrijski zvezni kancler Schuschnick, ali bolje naš slovenski Sušnik, ker je rodom Slovenec, iti v samostan. Ženo je zgubil v tragični avtomobilski nesreči. Otroci so na poti do lastnega kruha in doma. Nadalje beremo v časnikih o dveh doktoricah medicine, ki ste se odločili za redovni stan in nameravate iti v misijone. To ste: Dr. Angelina Guerrieri, ki je promovirala na marquetteški medicinski fakulteti v Milwaukee in Dr. Antonija Jaramillo, graduantinja manilskega vseučilišča na Filipinih, že praktična zdravnica. Obe sta se odločili za maryknollsko misijonsko družbo.

NAŠI OTROCI.

(Slika iz naše vasi. — Podal Marin Miha.)

KULTURA! Civilizacija! Ali ni to naša pomehkuženost?

Šel sem med naše ljudi in sem takoj ob prvem srečanju videl, kako so me šole in dolgoletno bivanje v mestu odtujile domači grudi. Grem na izprehod ob potoku do tam gori, kjer se začno lesene kočice vezati v naselje in gorsko vas, ki se ji pravi kakorkoli že. To so lesene hišice, narejene iz obtesanih hrastovih hlodov, ki so pa očrneli od dežja in solnca ter se je preko njih napravila v teku časa črna putina. Te kočice gledajo v svet skozi mala okenca, na policah v oknih pa rdeči nagelj. Nizke so stene, tem višje je postrešje, zato da je slama na njem tem odpornejša in da sneg pozimi hitreje zdrči navzdol.

Ko grem proti eni takih koč, se mi zazdi, da se vrhu slemena nekaj giblje in premika. Kaj? Ali bo to res človek? Otrok? Prav res: deček. Približno osem let mu je. Gologlav in bos seveda, srajca in hlačke in nič drugega je njegova obleka. Sleme strehe je zajezdil ponosno kakor dragonar, poganja se, grabeč slamo, povrhu od pročelja proti ozadju in palico ima v roki, da z njo udari svojega "šimelna" preko golih reber:

"Hija! Hija!"

Tako sem se prestrašil, da so mi zaklecala kolena. Kako neki je prišel deček na strmo streho, v to nevarno višavo? Takoj sem presodil položaj. Ljudje so vsi na polju, doma je ostal le otrok in, da si prežene dolgčas, splezal je na streho. In zdaj ni nikogar domačih, da bi mu pomagal vsaj doli. Hotel sem mu zakričati, da naj miruje in pazi, ker je nevarnost velika, da zdrsne navzdol in —. Toda bal sem se, da ga s klicem prestrašim in da vtegne zgubiti mir in

razsodnost... Tiho sem se umaknil v ozadje, da me deček ni mogel videti. Tu je bila prislonjena lestev, ki je pa segala le do spodnjega roba strehe; deček je moral torej po vsej ploskvi strehe kar po slami plezati do vrha slemena. Ti nesrečni otrok! — Zdaj se je obrnil na hrbtu svojega "šimelna" in pričel jezdit nazaj. Zagledal me je in osupnil. Tuj človek! To je pa nekaj nenavadnega! Nak, to je nekaj več, nego splezati na streho... In kaj ti stori? Uiti! To je morala biti njegova prva misel, zakaj ozirati se je začel okrog: kam in kako... Po lestvi ne; zakaj potem pade tujcu naravnost v roke. (Res sem nehote že stezal roke, da ga prestrežem!) Nazaj povrhu slemena, na drugi konec strehe, tam bo že kako...

"Nesrečni otrok! Stoj vendar in miruj, saj ti pomorem!"

Hitim na drugi konec, da ga tu prestrežem, ako bi le —. O ti moj Bog, to ga je oplašilo, da se je po bliskavo obrnil in zajezdil v nasprotno stran... Stal sem kakor okamenel.

Z njive je prihajal gospodar in vpil že od daleč, nad menoj seveda: "Kaj pa počenjate? Nehajte vendar, saj vidite, da se fant boji!"

"Saj prav zato se tudi jaz bojim!" sem klical kmetu. "Kako le morete otrokom pustiti tako prostost, da vam zleze na vrh strehe, v tako nevarnost?"

"O —! Hoho!" se je smejal kmet gospodar. "Nič se ne bojte, fant ne bo padel. Fant se le vas boji!"

"Mene? Saj mu hočem dobro!"

"E, kaj tisto! Vi mislite, da bo doli cepnil? Ne bojte se! Da bi ga videli, kako vam pleza na češplje in češnje in jablane polleti?! Ali pa na smreke za vranami in verivicami! Prav na zadnji vršiček vam spleza, in če se veja slučajno vlomi — saj so druge veje spodaj, da se človek vjame... Kaj bo takale streha, ko se vendar nič vlomiti ne more. Ampak, ker tuj človek stoji pod lestvo in ne gre proč, da bi mogel — nepriprav mali! — uiti bunkam, ki ga ča-

kajo zato, ker vam gre na slamnato streho, ko se vendar slama lomi in jo bo prvi večji veter raznesel... Čakaj ti grdoba, takoj ti pokažem! Alo! Doli!"

Oče je stopil k lestvi, stresel parkrat, kot bi hotel reči: Le hitro in čakal, da pride dečko lepo sam v pesti, ki ga bodo zgrabile... Toda, kaj še! Saj je košata hruška molela svoje veje tik do strehe! Malo se je zadržal po robu slamnate ploskve, mimogrede ujel vejo (ki bi ga bila sicer oplazila po lici), in se popel nanjo. Po veji do debla, po deblu navzdol... Oče pa lahko čaka na drugem koncu ob lestvi, samo dočakal ne bo ničesar! — Dečko je tekel čez drn in strn proti gozdu, ker se je pač bal: bal, mene tujca in bal očetovih pesti... Toda, da bi se takle fant bal, da pade raz streho — kje?!

Fant jahač je bil že davno izginil v bližnjem gozdu in oče je moral lestvo odnesti na njeno navadno mesto. Ko je to storil, se je napol smejoč obrnil proti gozdu in zažugal: "Krota! Saj ga itak ne dobim drugače, ko zvečer, kadar zaspi na peči. Čakaj, takrat te bom za lase zvelkel na sredo hiše in te našeskal s palico, da mi boš vedel drugič, kaj se pravi streho kvariti!"

S paše je prihajala živina in pozvanjala z zvonci. Krave, voli, teleta — vsevprek. Živali so bile spočite, so skakale, se bodle, zarivale se z rogovi druga drugi med rebra in rogove, rjule, pihale, greble zemljo, da so ruše letele na vse strani. Sredi vse te žive bodlje pa je šla pastirica — kaj ji je bilo; še ne deset let! In je tolkla z brezovo šibo po glavah in hrbtih, kamor je padlo in kjer je bilo potreba, se spretno ogibala, da jo krave in voli niso pohodili in navzlic vsemu vso čredo vendarle poganjala v določeno smer proti domu... Takile vol ali bik vam upošteva otroka, ki vpije nad njim grozeč mu s šibo prav tako resno kot bi za resno vzela grožnjo iz ust odraslega moža. In našemu otroku niti na misel ne pride, da bi se smel bik-divjak, obrniti z rogovi i proti njemu... Kje?! Bog varuj!

Tudi ostala družina se je vračala s polja. Pa reče gospodinja gospodarju: "Ti Joža, mislim da bi bilo dobro, ko bi tisto lato, ki si jo pribil k brvi za držaj, vendarle odstranil. Pravkar sem videla, kako je Drejče namesto po brzi po lati šel preko potoka. In spodaj je tolmun in notri vrtinec... Otrok bo kedaj padel v vodo in bi mogel vendarle utoniti..."

"Utoniti?!" se je smejal gospodar. "Kaj ti na misel ne pride?! Plavati ti zna kakor postrv, sam sem ga videl. Toda, obleko bo zmočil in zamazal, to je! In zato jih bo zvečer dobil dvojno mero. Koliko je škompe polomil na strehi, poglej! Paglavec srboriti! Potem bo pa Šimnovec godec zbijal šale po svatbah, češ, da so romarji šli mimo naše hiše in zmetali palice na streho. Seveda, ker sedaj preklje gledajo izpod slame... O, to ga bom!"

"Vidite, takile so naši otroci!" se je obrnila kmetica k meni kakor v opravičbo.

"Koliko jih imate?" sem vprašal; ker otrok je bilo vedno več videti, ki so prihajali s polja; nekateri so bili večji od Drejčeta, drugi manjši.

"Pravzaprav deset," je odgovorila mati.

Poslovil sem se in počasi korakal proti domu. Pot me je peljala mimo jeza. Tu je preko tolmana držala ozka brv, ob brvi pa je bila pribita precej močna lata — pač tista, ki je kmetica govorila o njej. In glejte si: poredni naš Drejče se je zibal na držaju in hotel preko globokega tolmana kar po lati. Z razprostrtimi rokami si je delal ravnotežje. Kri mi je zastala v žilah samega strahu. Fant bo padel in utonil. In res, prav na sredi, tik nad globino, se mu vlomi lata. Otrok je izginil v vrtincu...

"Za božjo voljo!" sem zavpil, odlomil tiste pol late, ki se je še držala ob bregu, in hotel jo dečku pomoliti, da se je oprime. Kaj mislite, da se jo je oprijel? Kaj še! Pomolil glavo kuštravo iz vode, se je okrenil in spla-

val na nasprotni breg kakor žaba. Od tu pa jo je pcedil v nasprotni smeri proti gozdu, ves moker seveda, in izginil med drevesi. V strahu pred menoj, seveda.

Tam v gozdu kje na kaki preseki se je posušil in zvečer suh in nedolžen prišel domov. Da oče le po obleki ne bo poznal, kje je bil in kaj je delal; ker sicer bi palica še vse drugače pela — zavoljo obleke namreč. Ker, takole na kmetih je pač dovoljeno, da v vodo padeš, a da si obleko zmочиš, tega ne, ker obleke je škoda.

Potem sem tisti jez ogledal bolj natančno in videl, kako se je voda vrtela v okrogu in je vrtinec požiral krepelca, trske in drugo navlako, ki jo je bil potok privlekel seboj. Tudi tiste pol late, ki se je vlomila, je plesalo po tolmunu in se rogalo meni boječemu... Prav mi je! Čemu se pa bojim! Ko bi otroka lahko postavil na glavo vrh farnega zvonika in bi se ne bal, ampak objestno cepetal s petami. Tak fant se namreč ne boji ne vode ne zraka — boji se le tujcev!

OKROGLE.

Gospod Šimen.

Med zdravniki. — “Kolega, v kateri stroki naj pa specializiram? Oči ali zobje?” — “Zobje?” — “Zakaj?” — “Ker ima človek 36 zob, pa samo dvoje oči.”

—
“Samo enkrat sem se zmotil v diagnozi.” — “Kedaj?” — “Takrat ko sem zdravil milijonarja, in sem ga prehitro ozdravil.”

—
“V prvi vrsti morate uživati obilo sadja in sicer z lupinami. Katero sadje je vam pa najljubše?” — Bolnik: “Kokosovi orehi.”

—
Optimist. — “Danes pa najdem vašega soproga gotovo doma.” — “Imate res srečo.” — “No, bom vsaj prišel do svojega denarja.” — “No, to ste pa res optimist. Ali mislite, da bo sedel moj mož doma, če ima kaj denarja?”

Potni list. — Na francoski meji vpraša žendarm potnika za potni list. Ta brska po vseh žepih, pa ga ne najde. Pomoli hitro žendarju jedilni list, katerega je vzel seboj v zadnji restavraciji, ta pa resno bere: “Svinjska glava. — Jezik od vola. — Telečje noge...” in pravi: “Popis v redu, vračam gospodu potni list.”

—
Sedma zapoved. — Katehet razlaga otrokom, da se mora ukradeno blago vrniti. Vpraša Janezka: “Tvojemu sosedu si ukradel jabolko iz šolske torbe. Kaj boš storil?” — Janezek: “Hitro snedel.”

—
Podjeten. — Trgovca vpraša nekdo: “Imate li obramnice ‘Luna’?” — “Nimam, postrežem vam pa lahko z drugo vrsto.” — “Jaz bi pa rad ravno ‘Luna’.” — “Jih pa lahko naročim.” — “To bi bilo pa lepo, jaz sem potovalni agent in imam vzorce s seboj”

—
Pod vislicami so stali rabelj, zdravnik, bolniška strežnica in obsojenec, ki je bil smrtno nevarno ranjen v znani dunajski revolti. Bolniška strežnica je pa rekla: “Ravnajte previdno, g. rabelj, mož je nevarno ranjen.”

—
Shaw in Chesterton. — “Ko bi bil jaz tako debel kakor vi,” je rekel suhi dolgin Bernard Shaw znanemu konvertitu Chestertonu, “bi se brez dolgega pomišljanja obesil.”

“Glej, glej, ni napačna misel,” je odvrnil Chesterton. “In če bom kedaj res mislil, na tako misel, bom vzel vas mesto vrvi.”

—
Je ne pozna. — “Poznate li mojo ženo, Dick?” — “Mislim, da sem imel to srečo, da sem z njo govoril.” — “No, če smatrate to za srečo, je pa ne poznate.”

—
Modrijan. — Mož stoji s svojo boljšo polovico pri ribniku. “Kako modro je božja previdnost uredila, da je ustvarila ribe mutaste.”

“In zakaj?”, vpraša ona.

“Poglej. Ribe ležejo milijone in milijone jajček. Kakšno vpitje bi bilo, če bi ribe pri vsakem jajcu kokodakale, kakor delajo naše kure.”

—
Zakaj. — “Zakaj je pa brcnil vaš mož onega psa?” — “Veste, danes se je razjezil, ker je moral plačati mesečni prispevek društvu za varstvo živali.”

ROŽE Z RDEČEGA RAJA.

BREZBOŽNA ROKA NE MIRUJE.

MNOGI so sodili, da bo potovanje nekaterih uglednejših evropskih državnikov v Moskvo, n. pr. Beneša in Lavala, rodilo kak preokret v sovjetski notranji politiki, kako mirnejše zadržanje napram krščanski veri. To je prazno upanje. Slabo drevo rodi in more roditi le slab sad. Sovjeti svoje brezbožno delo nadaljujejo smotreno naprej. V Tamburu so boljševiki zadnji čas prijeli tri katoliške duhovnike, tri dominikanske redovnike in skupino vernikov, ki so jih vse tajno vrgli v voroneško ječo. Obdolžili so jih, da so pri svojih sorojakih pobirali miloščino, kar se smatra za vohunstvo. Njihove "nabirke" so izročili vojnemu sodišču, katerega predsednik jih je na podlagi tega gradiva obsodil brez vsakega zasliševanja. Podobno so zaprli katoliškega duhovnika tudi v Žitomiru.

VERSKO STANJE.

Urednik "Brezbožnika" Jaroslavski je na vprašanje, kakšna je verska zavest med sovjetskim ljudstvom, odgovoril: To je odvisno od naseljenosti. V delavskih in industrijskih krajih in pa tām, kjer je mnogo kolhozov, je na splošno verska zavest zelo padla. Bolj je padla v mestih kakor na deželi. Vendar pa ni verske zajednice, ki bi občutno ne občutila razdejanja revolucije. Število brezbožnikov bo 30—40 milijonov. Pa to število raste. — So kolhozi, kjer že več let ni bilo nobenega verskega dejanja, ne krsta, ne poroke itd. Kakih deset novih mest sploh nima verske organizacije.

Na vprašanje inozemcev, če v Rusiji še zapirajo cerkve, je Krupskaja — Leninova žena — odgovorila, da kmalu ne bodo imeli več kaj zapirati.

MUČENCI KATAKOMB VSTAJAJO.

Po raznih vesteh, ki vedno pričajo le o novih zaporih in preganjanjih, si skoraj misliti ne moremo, da bi v Rusiji bilo kaj odpora v verskih protestih. V resnici se pa v Rusiji verska zavest dviga zelo mogočno. V Rusiji je še premnogo duš, ki vse gore za Kristusa in njegovo kraljevanje. 10. avgusta je Leningrad doživel letos nenavaden dogodek. Bil je ta dan praznik, bržčas državni, ko so se zjutraj že ob deveti uri začele zbirati množice meščanstva in delavstva in se je

vse pomikalo izven mesta na smolensko pokopališče. Ob 5 popoldne je bilo tam vse živo ljudi, do 30 tisoč. Bila je dogovorjena verska demonstracija proti boljševiškim krivičnostim: preganjanju krščanstva, zapiranju cerkva in progonom duhovnikov. Pred to desetisočglavo množico so spregovorili krščanski govorniki in ostro zahtevali krščanske pravice. Protest ni trajal dolgo, zakaj na pokopališče je pridvela konjenica in vse razgnala. Zdi se, da bodo take demonstracije sledile še drugod.

RESNICO GOVORE SOLZE IN VZDIHI MALIH.

Rusija je dežela najhujših nasprotij. Eni jo veličajo in se zanjo ognjevito navdušujejo, drugi jo trdo tožijo in pred njo beže. Komu verjeti, si marsikdo stavi vprašanje. Čisto gotovo je, da prave slike o sovjetski Rusiji ne dobe tisti, ki po njej pohajajo ob vodstvu boljševikov, svojih ran ti pač ne bodo kazali, marveč resnico vedo povedati le tisti, ki so več let okušali sovjetski kruh in življenje gledali na svoj oči. O brezdomskih, zapuščenih ruskih otrocih smo že večkrat poročali. Njih število vedno bolj in bolj raste in povzroča državi resne skrbi. Za mladino, otroka je sovjetska Rusija pred evropsko javnostjo kajpak silno navdušena, saj je znana boljševiška krilatica, "da je ni na svetu dežele, ki bi toliko storilo za otroke, kolikor je storila zanje sovjetska zemlja". Pa saj temu geslu nič ne škoduje, če se širom Rusije potika na sto tisoče in milijone mladih brezdomcev, saj so boljševiki pred svetom proslavljani kot varuhi dece. Njihovemu ugledu tudi nič ne škoduje, če se doma naziva to mladino s "trskami in smetiščno travo sovjetske republike". Te trave je sedaj sovjetom že vse preveč. Domovino so začeli čistiti. Po stotine in tisoče teh otrok polove ter jih pošiljajo na preizkušnjo na otoke, zlasti otok Kond. Neštete množice sestradanih in na pol nagih sirot, katerih krivda je edino v tem, da so boljševiki njihove domove uničili in njih starše razvezali očetovskih in materinskih dolžnosti, morajo na ta sloviti "otok smrti". Tu stoje velikanske barake, kamor spravljajo te otroške črede. Štiriletni otročiči in naprej do 16 leta. Vsaka dva dni dobe vročo vodo, vsake štiri dni košček kruha. Otroci jočejo in prosijo usmiljenja. Zaman. Odtod ni več rešitve. Glad, mraz, bolezn. Vsak dan odneso iz barake po 30 do 40 mrličkov, ki jih zagrebajo v velike jame. Menda na svetu ni bilo strašnejšega kraja in ga ni, kot je ta sloviti otok Kond, poln groze, poln otroških vzdihov in solz in trupel. To je sad rdečega raja.

PEVSKA VAJA IN GODOVANJE.

MOJ prispevek v našem kotičku ta mesec bo govoril o dveh dogodkih, ki se mi zdita vredna, da jih omenim. Mr. Račić iz Chicage nas je med tem res obiskal (zadnjič sem omenil, da smo ga zastonj pričakovali) in pa Father Salezij so imeli god 29. januarija.

Da. Mr. Račić nas je to pot zelo presenetil. Prišel je neki dan, ki je bil eden najmrzlejših od vseh, kar smo jih imeli v letošnji zimi. Ni bilo samo precej pod ničlo, temuč tudi snežni vihar je divjal precej hudo. Ko smo zvedeli za njegov prihod, smo se hitro vsi zbrali v šolski sobi. Fra. Anton je prišel celo naravnost iz postelje, ker se mu je zdelo, da bo pevska vaja boljša medicina za njegov prehlad kot postelja. In res potem ni šel več v posteljo zdravja iskat. To je dober nauk za vse prehlajene pevce. Raznim pevovodjem svetujem, naj povedo o tej medicini svojim pevcem, če morebiti sami ne bodo brali tega mojega poročila.

Ko je Mr. Račić stopil med nas, smo najprej zapeli nekaj pesmi, ki smo jih znali že od prej. On nas je poslušal in se zdaj pa zdaj malo nasmehljaj. Ko smo mu dali dovolj dober zgled našega petja, smo nehali, da bi slišali, kaj bo rekel. Bili smo prav iznenadeni, ko je rekel, da je naše petje skoraj tako dobro "kakor more biti." Kaj posebnega se mu ni zdelo potrebno popraviti. Samo to je rekel, da moramo bolj usta odpirati in bolj natančno izgovarjati besede. Potem nam je na tablo naslikal, kako se morajo držati usta za "a", kako za "e" in tako dalje. Mi smo pa poskušali svoja usta tako zaokrožiti, da bilo v skladu s tistimi slikami. Potem nas je naučil peti pesem "Zadoni nam". Bilo je ravno prav, ker o Božiču je hotel Fr. Lenart, ki je prišel na počitnice iz Washingtona, slišati to pesem iz naših ust, pa takrat je še nismo znali. Med vajo smo imeli priliko slišati glas Mr. Račića, ki je izborno donel. Kmalu smo znali pesem in se sploh marsikaj naučili glede petja od Mr. Račića.

Ko smo imeli dosti petja, so prišli naši novopečeni orkestraši vsak s svojim instrumentom in so tudi dobili dosti važnih nasvetov od Mr. Račića. Ko je pa bil čas oditi nazaj v Chicage, se je zgodilo, da Fr. Jožef, ki je bil pripeljal Mr. Račića, ni mogel pognati kare. Med tem je namreč pošteno zmrznila. Sele pozno zvečer sta jo spravila v dobro voljo, da jo je potegnila nazaj. Mr. Račiću se lepo zahvaljujemo, da je prišel, in želimo, da nas o priliki zopet obišče.

Dne 29. januarja je pa gori v nebesih praznoval svoj praznik sveti Frančišek Saleški z Bogom in vsemi angeli ter svetniki. Tu pri nas je pa isti dan imel svoj god Frančiškov varovanec Fr. Salezij. Seveda so ga tudi praznovali z Bogom in morda so bili tudi angeli in svetniki tukaj. Kleriki smo šli takoj po zajterku k njim, da smo jim izročili svoje čestitke. Rekli so, da so se nas spomnili pri sv. maši, mi smo pa seveda tudi tisti dan darovali zanje sv. obhajilo in razne molitve. Godovanje smo pa posebno praznovali pri obedu, kakor je že pri nas navada. Ko je bil obed končan, smo kleriki hitro stopili skupaj in zapeli "Zadoni nam" in še eno, ki začne "Bog poživi nam sobrata". Ta je bila nalašč za to priliko narejena.

Zvečer so pa naši orkestraši priredili svoj prvi "koncert" in seveda je bilo to v čast godovnjaka. Vsa samostanska družina je bila povabljena in večinoma so se vsi odzvali. Godba je bila seveda taka, kot jo morejo narediti začetniki, vendar smo vsi z užitkom poslušali. Upamo, da

bomo še večkrat povabljeni na tak koncert, ki bo gotovo vsaki pot boljši. Za sedaj pa sklenem svoje pisanje z željo, da bi Bog dal Fr. Saleziju svoj blagoslov in milost, vedno in povsod.

Fra. Martin Stepanič, O. F. M.

TEŽKE SKUŠNJE SO BILE...

Bilo je v ponedeljek, 10. februarija. Ura gre že na dvanajst, namreč proti poldnevu. V naši šolski sobi je še vse tiho in mirno. Popolna tišina gospodari. Samo en profesor se še razgovarja s klerikom, ki je zadnji na vrsti za izpraševanje. Tudi ta končno preneha in Fr. direktor pomigne, da je — konec. V tem hipu nastane tak vrišč in ropot, da ni kar nič drugega slišati. Da vam takoj povem — mi kleriki smo naredili ropot. Ampak zakaj? Ali so morebiti prišli Italijani ali Abesinci?

Ha, ha, to pa ne. Saj imajo oboji dosti svojih težav doli v črni Afriki. Kleriki smo imeli poseben vzrok za vik in krik. To pa ne iz strahu, temuč od veselja. Ravno kar smo namreč izdelali svoje poluletne skušnje. Pa še to moram takoj dostaviti, da smo jih z dobrim uspehom izdelali.

Mogoče se vam čudno zdi, da smo se tako razveselili in tako kričali. Saj vendar to niso bile prve skušnje. To je že res. Da, mi smo že toliko skušenj naredili, kolikor imate vi prstov na rokah in nogah, pa še več. Sicer smo še po vsakih skušnjah bolj ali manj kričali od veselja, ali letos imamo še prav poseben vzrok, da se veselimo ob koncu skušenj.

Vzrok je pa ta: Nikoli še nismo imeli toliko predmetov in tako težkih kot letos. Sedaj imamo tu v Lemontu bogoslovje in modroslovje doma, kar doslej še nobeno leto ni bilo. Tudi klerikov še ni bilo nobeno leto toliko, pa so hoteli naši profesorji zelo resno narediti našo šolo, da ne bi kdo lenobe pasel. Veliko predmetov in dolgo vrsto tedenskih ur so nam dali. Zato se je med semestrom počasi zbiral velik kup materijala za skušnje.

Zato smo s skrbjo gledali v bodočnost. Seveda, obupali nismo, vendar smo dobro razumeli, da nas bo samo marljivost rešila tisti dan. Posebno pridno in resno smo se učili zadnje čase pred skušnjami. Študirali smo kot še nikoli poprej. Za dva ali tri tedne smo razne zabave kar v kot potisnili. Samo knjige smo držali v rokah. In glette, uspeh je bil tak, da so se nam na koncu vse težave zdele majhne in skušnje smo uspešno izdelali. Kdo torej ne bi od veselja kričal in ropotal, čeprav bi kdo mislil, da so začele bombe padati izpod neba?

Nekaterim se mogoče zdi takale skušnja malenkost. Ampak kdor ni sam velikokrat sedel pred "zeleno mizo", ne more poznati bridkosti, ki jih mora ubogi študent takrat prestajati. Najprej je moral en dan ali celo dva popisati dolge pole papirja in stresati nanje svojo modrost — pa ne mislite, da iz knjig. Kaj še! Naravnost iz svoje razbite glave je moral vse iztisniti. Pa pri nas je taka navada, da tista naloga nikoli ne zadostuje, pa naj bo še tako dobra. Kar je še ostalo v glavi po pismeni skušnji, mora ven pri ustni. Profesorji sprašujejo uro za uro — pa kakšne reči. Ne verjamem, da bi mogel Salomon z vso svojo modrostjo na vsa vprašanja odgovoriti. Študent se poti in zvija pod vprašanji, da je bolj podoben črvu kot človeku z dušo in telesom. Mi sicer vemo, da moramo veliko znati, preden bo kaj iz nas, ampak s tem še ni rečeno, da imamo radi skušnje. Tega pa že ne. To pa tudi vemo, da bodo skušnje spet prišle, če jih imamo radi ali ne. Svet je pač tako ustvarjen in mi ga ne moremo preurediti.

Torej bom ob koncu takole zapisal. Nič nam niso solze lile iz oči, ko je prišel čas ločitve od skušenj. Vsak jim je zaklical z velikim veseljem: ljube skušnje, srečno pot! Dobro se imejte, koder boste hodile. Če slučajno pozabite priti nazaj meseca junija, ne bomo preveč jokali. Če pa

pridete nazaj, ko je že vaša lepa vsakoletna navada, pa tudi prav. Kot junaki se bomo pogledali iz oči v oči in že danes vem, da bo zmaga spet — naša. Torej na svidenje!

Fra. Ciril Šircelj, O.F.M.

BRAL SEM LEPO KNJIGO.

Naš učitelj slovenščine nam vedno priporoča, da naj beremo slovenske knjige. Pravi, da ne bomo nikoli dobro poznali materinega jezika, če ne bomo veliko brali.

Jaz sem pred kratkim prebral lepo povest, ki jo je spisal dr. Ivan Pregelj. Ime ji je "Peter Pavel Glavar". Junak povesti je sirota Peter Pavel, ki je pa postal študent in pozneje duhovnik.

Nihče ni prav vedel, kako je prišel na svet. Neko jutro so ga našli na pragu župnika Roglja v Komendi pri Kamniku. To je moralo biti kmalu po njegovem rojstvu. Dali so ga v rejo k Jerašovim. Ko je doraščal, je začel kazati veliko nagnenje do duhovniškega stanu. Največje veselje je bilo zanj, da je ministriral ali stregel pri sveti maši. Z veliko težavo se je naučil brati knjige. Župnik Rogelj zve za njegovo veselje do knjig in mu rad pomaga pri učenju. Pošlje ga celo v Ljubljano, da se začne pripravljati za duhovnika.

V Ljubljani so tovariši zvedeli, da nima staršev, zato so ga sovražili in hoteli uničiti. Ko se je pa zgodilo, da je neka čudna ženska trdila v pričlo tovarišev, da je Peter Pavel njen sin, mu ni bilo več prestajati. Predstojniki so mu dali svet, naj gre domov. Ubogal je in molil: Zgodi se tvoja volja. Toda misli na poklic ni opustil.

Šel je v drugo šolo in tam srečno končal študije. Prišel je čas, da ga posvetijo v duhovnika, pa ga niso hoteli, ker mu je bil v napotje zadržek. Ni namreč vedel, kdo so njegovi starši. Župnik Rogelj ga pošle v mesto Senj k nekemu visokemu gospodu, da bi mu izprosil v Rimu milost in spregled. Peter Pavel potuje peš v Senj in po mnogih težavah srečno pride na cilj. Tam mu pa povedo, da je oni gospod ravnokar odpotoval na Malto... Rad bi takoj za njim na Malto, pa je moral čakati v Senju šest mesecev, da je prišla ladja namenjena na Malto.

Ostal je pri bogatem možu in poučeval njegovega sina. Hči tega moža, Ana Marija po imenu, je pa imela Petra Pavla zelo rada. Tudi oče je hotel pridobiti Petra Pavla, da bi postal zakonski mož njegove hčere. Toda študent se ni vdal hudi skušnjavi, temuč je ostal zvest visokemu poklicu. S prvo ladjo je pohitel na Malto, toda tudi tam ni našel onega gospoda. Še mnogo je moral potovati in ko je gospoda končno vendar našel, mu ta ni hotel uslišati prošnje.

Kaj pa zdaj? Vse življenje je posvetil Bogu, odpovedal se je zavoljo njega Ani Mariji in njenemu bogastvu, pa zdi se, da ga Bog ne mara. Peter Pavel je pa še vedno udano trpel in molil: Zgodi se tvoja volja...

Vrnil se je nazaj v Senj, šel v cerkev in molil. Ko je prišel iz cerkve, je zagledal pred seboj Ano Marijo. Še vedno ga je rada imela, toda ko je videla njegov odločni sklep, da postane duhovnik, ga je tudi ona darovala Bogu. Prosila je svojega strica, škofa Benzonija, da Petra Pavla izpraša in mu dobi iz Rima spregled od zadržka. Tako se je tudi zgodilo. Za novo mašo mu je Ana Marija podarila zlat kelih. Potem je šla v samostan.

Peter Pavel je pa postal župnik in je živel v ravno tistem župnišču, kjer so ga nekoč bili našli jokajočega na pragu. Bil je dolgo let župnik in je veliko dobrega storil za Boga in za svoj slovenski narod.

Kdor hoče brati lepo povest, mu toplo priporočam, naj bere Pregljevega "Petra Pavla Glavarja".

Fra. Ludvik, O.F.M.

BESEDA NAŠIM DOBROTNIKOM.

Pred kratkim nas je jako ugodno iznenadilo letno poročilo župnije sv. Družine na Willardu, Wis. Članek, ki nas je posebno zanimal, je tiskan na zadnji strani zvezka. Naslov ima "Prošnja". Tiče se nas klerikov na prav poseben način. Iskreno se zahvaljujemo g. župniku za lepo besedo ter močno podpiramo njegovo tako času primerno prošnjo. Od svoje strani pa zagotavljamo farane sv. Družine, da se bomo v svojih molitvah vedno prav posebno spominjali dobrotnikov.

Prav prijetno nam je pri srcu, ko se spominjamo stavka, ki pravi: "Kako veseli boste vi ali vaši otroci, ko boste mogli reči: "Tudi jaz sem pomagal temu, da je postal duhovnik, moj duhovni oče."

Kako resnične so te besede. Naša nova maša, naša prva "Gloria in excelsis Deo", bo tudi vaša, ker bo našla odmev v vaših dobrih, tako radodarnih srcih. Starejši boste lahko s ponosom gledali na nas ter dejali: To je moj sin, ker sem tudi jaz pomagal pri njegovi vzgoji za duhovnika. Mlajši boste lahko rekli: To je moj duhovni brat, ker sem si tudi jaz pritrgal marsikak grizljaj, da je on mogel dokončati študije.

Te besede ne veljajo samo za slovensko ljudstvo na Willardu. Polagam jih na srce vsakega sina in hčere slovenskih staršev, slovenskih pradedov, naj bodo kjerkoli že. Seveda se pa posebno zatekam k članom naših slovenskih župnij. Tukaj mi prihaja nekaj na misel. Ko smo lansko leto trije tukajšnji bogoslovci nadaljevali študije pri benediktincih v Peru in smo stanovali v župnišču sv. Roka v La Salle, so nas tamkajšnji farani kar obsipali s svojo dobrotljivostjo. Tistih svojih dobrotnikov se še vedno s hvaležnostjo spominjamo in tudi molimo zanje. Prav te dni smo pa brali, da je ena naših velikih dobrotnic dokončala svoje zemeljsko potovanje. To je Mrs. Johanna Bregach. Bila je idealna faranka sv. Roka. Nam je na različne načine stregla. Hvaležno se je spominjamo v molitvi in sočustvujemo z Bregachevo družino ob prezgodnji izgubi dobre matere. Naj blagi rajnici Bog stotero povrne vso dobrotljivost napram slovenskim sinovom sv. Frančiška. Pa tudi na druge naše dobrotnike, kjerkoli so raztreseni po širni Ameriki, naj pride božji blagoslov v vsi obilnosti.

Fra. Alojzij Medic, O.F.M.

MESEC SVETEGA JOŽEFA.

Tudi letos je mesec marec posvečen svetemu Jožefu kakor vsako drugo leto. Sveti Jožef je varih svete Cerkve in patron srečne smrti.

Kako lepa in tolažilna misel je to za nas! Bog nam je dal velikega prijatelja, ki nam v času skušnjav in zlasti v času smrti rad pomaga. Treba je samo, da se mu priporočamo. In kdaj nam je pomoč bolj potrebna kot takrat, ko nas smrt vabi s seboj pred sodbo božjo? Takrat pomoči najbolj potrebujemo. Seveda imamo dosti svetnikov, na katere se lahko obrnemo, toda sveti Jožef je bil na zemlji voditelj in varih Jezusa in Marije. Sedaj ko je v nebesih, je pa dan nam vsem za varih in patrona. Ravno Tisti, ki je bil sam na zemlji podložen Jožefu, je izročil svojemu nekdanjemu varihu skrb za nas.

Spominjam se, kako sem v mlajših letih rad imel praznik svetega Jožefa. Tam v Betlehemu v Pennsylvaniji je bil moj dom. Tam smo imeli lepo slovensko cerkev posvečeno svetemu Jožefu. Dan pred praznikom bi prišli k nam šolo gospod župnik in rekli, da ne bomo imeli drugi dan šole, ker je praznik sv. Jožefa. O, kako smo bili veseli! Že res, takrat otroci nismo dosti marali za to, kakšen praznik je samo šole prost dan. Saj je bil praznik za vso faro. Najmov smo bežali in mislili, kako se bomo razveseljevali drugi dan.

Praznik svetega Jožefa je pa vendar pomenil več kot samo šole prost dan. Saj je bil praznik za vso faro. Najl prej smo šli v cerkev in bili navzoči pri veliki maši. Potem smo hiteli domov in hitro k igram. Kaj drugega je pomenil ta dan, za to se med igrami nismo dosti brigali.

Tista leta nam sedaj živijo samo v spominu. Dan sv. Jožefa nam sedaj ni samo dan počivanja, ampak dan hvaležnosti za prejete dobrote. Obenem nam je dan prošnje za nove milosti. Ko smo odrasli otroškim letom, se drugače zavedamo, kaj pomeni za nas sveti Jožef. Sedaj res mislimo nanj na dan njegovega godu. V duhu ga gledamo pred seboj. To je tisti pravični mož, ki ga poznamo iz sv. pisma, tisti, ki je bil izvoljen za varuha Jezusu in Mariji. In gori v nebesih je sedaj zraven Marije in za njo najbolj blizu Bogu. Kakor nam je Marija vedno pripravljena pomagati, tako tudi sveti Jožef. Samo čaka, da pridejo do njega naše prošnje. Ali moremo pozabljati takega patrona?

Tu pri nas v Lemontu bomo imeli tudi letos kot vsako leto pred praznikom sv. Jožefa devetdnevno pobožnost. Vabim vas, da se združite z nami v molitvi vsaj v duhu, ker ne morete biti pri nas telesno pričujoči. Tako bomo skupaj pošiljali prošnje k sv. Jožefu in ga prosili za razne milosti, posebno za srečno zadnjo uro.

Fra. Richard Rogan, O.F.M.

TOMČEVA MAMA JE UMRLA . . .

P. Bernard, O.F.M.

VSE je že pripravljeno za to številko Ave Marije, pa pride nepričakovana novica: v Johnstownu je umrla gospa Nežika Tomec . . .

Kakor bi se ustavil tok časa za nekaj hipov, tako se zazdi človeku, ko udari takale novica. Saj potrebuješ nekaj trenutkov, da premisliš, kaj se to prav za prav pravi. Prečudno težo nosi v sebi taka novica.

Po pravici povem: Če bi imela Ave Maria priti na svetlo že v nekaj dneh, bi rajši nič ne omenil v njej o smrti Tomčeve mame. Saj se to poročilo tiče v prvi vrsti tistih, ki so najbolj prizadeti. Tiče se najprej vdovca Andreja in velikega števila njegovih sirot — saj v tem hipu sam ne vem, koliko jih je. In kaj naj tako-le poročilo pomaga njemu in njegovim — v prvih dneh neznane bridkosti . . .

Toda dva tedna bosta gotovo minila, preden zagleda ta številka svetlobo dneva. Do takrat se bo toliko zacelila prva rana, da utegne biti teh par vrstic na mestu tudi za oko našega Andreja in njegovih . . .

Vsaka smrt stopi pred mislečega človeka kot nekaj misterioznega, kot skrivnost, kot veliko vprašanje. Kaj naj rečem o smrti žene in matere, kot je bila gospa Nežika? Sredi ene najštevilnejših družin, med neprestanim bojem z revščino in boleznijo, ob strani bolehnega moža, je vztrajala kot junaška žena edino v mislih na to, da čuva nad človekom očetovsko. Oko tam gori v nebesih. V mislih na Boga je z velikim mirom v srcu prenašala vso težo zemeljskega življenja. Prenašala tako vdano, da je znala biti kljub vsem bridkostim vedno vesela in celo hudomušna. Naj se množi družinica, naj sili siromaštvo v hišo skozi vse odprtine, Bog bo za vse poskrbel . . .

Pa se oglasi klic: mati naj pride, drugi ostanite . . . ! V takem hipu se človeku zdi, da so vse druge skrivnosti —

naravne in nadnaravne — malenkost proti tej uganki. Zakaj mora biti prav tako in nič drugače?

Le polagoma je človeku dano, da pričinja razumevati. Samo po kapljicah, kakor bi večni Zdravnik z vso previdnostjo podajal medicino nebogljenu bolniku s tega sveta. O, kaj vse ve že zemeljski zdravnik, pa ne pove bolniku vsega naenkrat!

Veliko takih "kapljic" sta že sprejela od Boga Andrej in njegova Nežika. Prepričan sem, da sta dozorela za razumevanje cele resnice, zato je prišel nebeški Zdravnik do zaključka, ki je sedaj pred nami: Mati ima oditi, drugi ostanete . . .

Veliko, veliko lepih misli je že šlo skozi dušo Andrejevo — o tem priča tiskana in pisana zbirka njegovih spisov, ki sem jo pred leti pregledoval. Veliko lepih, prav vzvišenih misli je šlo v življenju skozi dušo rajne gospe Nežike — o tem pričajo njene pesemce, ki so bile včasih tiskane v

Tomčeva mama v mladih letih v krogu svoje družine.

raznih listih. Tudi naša Ave Maria je prinašala Andrejeve in Nežikine prispevke. V podobnih mislih bo našel pravilno rešitev te prečudne uganke Andrej, Nežiki je ni treba več iskati, ona jo — gleda . . .

Mrs. Nežika Tomec je bila rojena na Homcu pri Kamniku. Na svojo gorensko domovino je bila vedno tako ponosna, da do zadnjega ni premenila homškega jezika. Prav do konca je "devova, skrbeva, moliva in zaupova". Zdaj bo pa vse to na vse veke "uživava". Poročila se je v New Yorku, precej dolgo vrsto let pa preživela v Johnstownu. Družina se ji je tako namnožila, da jih je za cele "štenge". Hčerka Balbina je bila do zadnjega pri naših sestrah na gričku Assisi. Te dni bi imela postati kandidatinja. Njena priprava za novi stan je bila seveda sedaj na krut način pretrgana. Kakor se bo že sedaj morala zasukat v njeno življenjska pot, eno želim: da bi bila Balbina junaška hči junaške matere.

Mrs. Tomec naj pa v Bogu počiva, na svetu naj ji pa bo ohranjen najblajši spomin!

IZ UPRAVE

ZAHVALE.

Javno se zahvaljujem Materi božji, sv. Antonu in Mali Cvetki, da je bila moja prošnja uslišana in se mi je povrnilo ljubo zdravje. Prilagam dar za list Ave Maria.

Mrs. Vesel.

Prisrčna hvala presv. Srcu Jezusovemu, Materi božji in Mali Cvetki za uslišano prošnjo. Dar v dober namen priložen

Mrs. J. Gačnik.

Zahvaljujem se Materi božji za prejeto milost!

Mrs. A. Drešček, Chicago.

Slika slovenskega priprošnjika v nebesih. Priporočajmo se mu v svojih potrebah.

DAROVI.

Za misijone: Mrs. J. Hribljan \$1, Anton Gregorcic \$2.

Za Marijo Pomagaj in vzdrževanje lista: Rev. J. Oman \$3, U. Tavcar 50c, Marg. Verbiser \$2, George Nemanic \$2.50, Mrs. Gačnik \$3, Angela Bartol \$2, Mrs. Drescik \$1, John Fraus 50c, P. S., Ely \$2, Mrs. Vesel \$2.50.

Kruh sv. Antona: Mrs. Potocnik \$2, Josephine Meglen \$1, A. Bartol \$2, A. Bregar \$8.

Apostolat sv. Frančiška: Mary Salokar 50c, Mary Svirgel 50c, Ana Kobe \$10, Mrs. Volk \$30, Mrs. Mlakar \$2, Mrs. Kogovsek \$10, Mrs. Otonicar \$10, Mr. Stimetz \$20.

Lučke pri Mariji Pomagaj: Mrs. Grahek 50c, Agnes Gantar 50c, Jera Roncevic 50c, Mary Salokar 50c, Angela Colnar 50c, Jennie Petkovsek 50c, Rose Koren \$1, Rose Gajder 50c, Mrs. Hren 50c, Anton Zagorc 50c, Fanny Gerchman 25c, A. H. K. \$1, Mary Skerl 50c, John Bergant 50c, H. Marvin \$2, A. Kolar 25c.

Sv. maše: John Hochevar \$3, A. K. Zagar \$2, Štefan Jenko \$1, Maria Mohorko \$2, Ciril Fisher \$2, Neimenovan iz Clevelanda \$2, Mary Furar \$1, Angela Colnar \$1, Neimen. \$1, Mrs. Russ \$2, Angela Gliha \$1, Zofi Brolich \$2, Kat. Gersick \$1, Mary Gerbec \$1, Marg. Dragovan \$1, Ursula Rovsek \$2, B. Sedmak \$5, Anton Zagorc \$1, Fanny Gerchman \$1, Ana Petrasic \$5, A. M. K. \$2, Frances Brodnik \$1, Mary Zelle \$2, Mrs. Cvenk (za rajnega Rev. Miklavčiča) \$1, Mrs. Mozina \$1.50, Mary Sivic \$1, Mary Zore \$2, Amalija Pretnar \$1, A. Kolar \$1, H. Marvin \$8, A. Rogel \$1, M. Hoge \$2, A. Hochevar \$2.

V blagu: Klara Blaess nam je darovala več zaves za okna. Mrs. Lucija Gregorčič darovala za novo lepo zaveso pred tabernakelnom v naši cerkvi. — Tem in vsem velikodušnim darovavcem prav iskrena hvala in velik BOG PLAČAJ!

SLOVSTVO.

MOJA POT JE VARNA. — Po spisih in življenju sv. Terezije Deteta Jezusa prevedel Karmel na Selu. Tiskala Misijonska tiskarna Domžale—Groblje. Založil Karmel na Selu. Stran 123. Cena broš. Din 10, v platno vezane Din 18. Naroča se: Karmel na Selu, P. Moste pri Ljubljani, Jugoslavija.

Naš slovenski karmel na Selu že s svojim zgledom, molitvijo in tihimi žrtvami mnogo stori za probujo in poglobljenje verskega življenja v Sloveniji. Zadnja leta je začel pa še s peresom rahljati duše za seme živahnega božjega življenja. Kar celo vrsto drobnih, a vsebinsko bogatih knjižic je že izdal v ta namen. Zgoraj omenjena, ki je pred kratkim izšla, je precej obširna in zelo prisrčna. Popelje nas v skrivnost duhovnega življenja sv. Male Terezike. To je bilo takozvano duhovno otroštvo, ki je najkrajša bližnjica k Bogu. Ona jo je imenovala "malo pot". Čudno, ta bližnjica k Bogu je tako stara, kot sv. evangelij. Saj je Gospod sam dejal: Ako ne bote kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. A pozneje se je ta bližnjica nekam zrasla. Po dolgih vijugastih potih so asceti vodili duše k Bogu. Ko je sv. Terezika po višinah duhovnega življenja koprneče duše znova opozorila na pot, ji skoraj niso hotele verjeti, da bi bila prava, češ, v objem božji se vendar ne povzpne kar tako na lahko roko. A Terezika je v svoji otroški priprostosti zagotavljala: Če vas bom iz nebeških višav z rožami milosti obsipala, potem vedite, da je bila moja "mala pot" k Jezusu varna pot. Mar ni sijajno doprinesla tega dokaza? Kdor se hoče natančno, v podrobnosti seznaniti z "malo potjo" sv. Male Cvetke, naj vzame to knjižico v roke. Topli dih lastne nekdanje otroške pobožnosti bo začutil ob njenem branju. A mu za to mladostjo ne bo treba s Prešernom žalostno zdihovati: Bog te obvaruj! Ta knjižica mu bo povedala, kako se to duhovna vigrad še prikljiče nazaj. Treba mu je samo zaviti na: Terezikino — Malo pot.

P. Hugo.

Slavje po ukazu.

18. obletnica oktoberske revolucije. Za to priliko je sklical Stalin vse inozemske diplomate in odposlanstva različnih komunističnih strank. Sijajni vojaški paradi so — po ukazu — morali vzklikati z novim vzklikom: "Živela velika proletarska revolucija! Živela sovjetska moč po vsem svetu!" — Končni vzklik je bil: "Živela rdeča armada delavcev in kmetov, neustrašena moč velike svetovne revolucije proletarijata!"

UPRAVNIKOVO KRAMLJANJE.

P. Bernard, OFM.

REV. J. J. OMAN nam je takole pisal: Ave! Naj bo še moj pozdrav tak kot je primeren listu, ki dela veliko krščansko misijonsko delo med ameriški Slovenci. Da sem bogat, bi Vam poslal več ko samo pozdrave. Če bi ljudje vedeli, kako zanimiv je list Ave Maria, ne samo za one, ki radi berejo nabožne spise, temuč tudi za take, ki radi prebirajo tudi druge vsakovrstne članke in povesti, bi ne bilo Slovenca v celi Ameriki, ki bi ne bil naročnik. Ave Maria se danes prav lahko meri z vsakim drugim mesečnikom, pa naj bo slovenski ali pa angleški. Če bi več družin bralo ta list, zlasti onih, ki so blizu verske in narodne propasti, bi se obvarovale velike nesreče, v katero kar na slepo drviyo. Ah, zakaj imamo nekateri samo dobro voljo in nič drugega, drugi pa imajo vsega dovolj, samo dobre volje ne? Zakaj je toliko staršev, ki samo s strahom in žalostjo gledajo naše versko in narodno propadanje, ne ganejo pa niti z mezincem, da bi pomagali zaječiti ta propad? Pa bi lahko vedeli, da vsak naročnik lista Ave Maria precej stori v tem pogledu. Da, tudi narodnostna zavest se vzdržuje v hiši, kamor redno zahaja ta list. Saj tudi naša mladina rada bere zanimive spise in povesti, ki jih list prinaša. Treba jih je mladini samo pokazati in jo nanje opozoriti. Pa venomer srečujemo starše, ki javkajo dan za dnem, kako narodno propadamo, ne žrtvujejo pa niti centa v svrhu ohranitve materinega jezika. Čuden je ta svet...

Gospod Oman, resnico ste povedali! Dajte no še včasih kaj napisati, pa bolj na dolgo. Potem bo Ave Maria še bolj možata.

S HIBBINGA V MINNESOTI piše Mrs. Mlakar: Lepa hvala za izvrstni Koledar. Že dolgo časa nisem nič pisala, ker sem bila bolna. Prav takrat, ko je bil brat Antonin tod okoli, sem ležala v bolnici v Duluthu. Sedaj sem boljša, samo delati še celo leto ne bom smela. Kakor hitro mi bo mogoče, bom spet kaj storila za razširjenje lepega lista Ave Maria. — Dobra Mrs. Mlakar, želimo Vam kmalu krepkega zdravja in lepa hvala za obljubo.

IZ CLEVELANDA piše Mrs. Otoničar: Pošiljam naročnino za nazaj in en tolar za interest. Hvala, da ste počakali in imeli potrpljenje. Vselej, ko je prišla lepa Ave Maria, mi je bilo kar hudo, ko nisem mogla plačati. Ostajam Vaša zvesta naročnica. — Takih pisem imamo sicer cel kup in so zelo dobro znamenje, tega sem pa priobčil zato, ker ste poslali tudi "interest". Sami dobro veste, da tega ni bilo prav nič treba, vendar

ste pokazali še prav posebno dobro srce in naklonjenost do lista Ave Maria, zato naj Vam bo izrečena tudi posebna zahvala.

IZ CRESTE BUTTE piše Mrs. Matkovich: Priloženi Money Order Vam pošiljam za Koledarje, ki ste jih poslali na mojo sestro Mrs. Težak, Vašo zastopnico. Ker pa ona zavoljo slabega zdravja ni mogla iti okoli, sem rekla, bom pa jaz poskusila. In res sem vse prodala. Pri Vas ste zame molili sedem let nazaj, ko sem bila v bolnici, in hvala Bogu in Mariji, zdravje se mi je povrnilo. Kadar bom le kaj mogla, bom za list Ave Maria z veseljem vse naredila. — Lepa hvala za pomoč naši zastopnici Mrs. Težak, njej pa iz srca želimo boljšega zdravja in obilo korajže.

IZ CLEVELANDA piše pesnik Ivan Zorman: Najlepša hvala za poslani Koledar. Prelep in pester je po gradivu in po slikah. Imeniten je članek "Naš največji dan", zajemljivi so "Spomini na prevzv. nadškofa Rožmana". Tudi pesmi P. Aleksandra ga pihnejo. Koledar ostane zgodovinsko pomemben za Slovence tu in v stari domovini. Iskreno čestitam. — Veste, g. Zorman, Koledar so tudi premnogi drugi prav zelo pohvalili. Ampak to nam že lahko verjamete, da se nam zdi Vaša pohvala več vredna kot sto drugih. Pri nas smo sicer drugače jako demokratični in nam vsak naročnik enako velja, pri pesnikih pa vendar delamo izjemo. Zato gotovo ne bo nihče zameril, če smo na Vašo pohvalo ekstra ponosni. Bog Vas živi!

IZ GREANEY V MINNESOTI piše Mr. Martin Novak: Pošiljam naročnino za Ave Maria. Ne bi rad bil brez nje. Navadil sem se nanjo, ko je bila moja žena njena naročnica prav od začetka. Umrla je leta 1933 in Vam jo priporočam v molitev. Če ne bom vselej mogel takoj ponoviti, me pa malo počakajte, nikar mi ne ustavite. — Le brez skrbi, Martin, pri nas nismo prav nič mesarski, da bi precej koga za vrat stisnili. Samo Bog daj, da bi lahko še dolgo dolgo brali Ave Maria in se ob njej z ljubeznijo spominjali svoje rajnce. Naj v miru počiva!

IZ JOHNSTOWNA piše Elsie Stušek, ki je še majhna, pa vendar bere s svojo mamo in atom Ave Marijo: Mi smo dobili Tvojo post carto pa sem bila jako vesela, ko sem videla, da je od tebe. Men je dolgčas po tebi in čem da boš nazaj prišel v Johnstown in prid kmalo. Jest imam malo sestro, ki je bila rojena 14. dec. Ime ji je Mary Agnes. Mi še imamo pevski zbor in bomo peli v Fire Hall februarja enkrat. Bi bla vesela če bi

bil ti tle za nas poslušat. Zdaj še nisi vidov našo novo cerkvo tle na Maxhamu. Tle je blu tako merzel, da so en otroc mel zmrznene ušese, ko so peršel v šolo. Tony Baloney zmeraj vpraša, kedaj boš ti prišel nazaj. Smo mel "fun", ko ste bili tukaj. Mama, ata, Janez, Jožica, Tilda, Julia, Vika. Toney Baloney, jest in vse slovenske familije vas pozdravljajo. — Veš, Elsie, ta reč je taka. Takrat smo lahko imeli "fun" v Johnstownu, ko meni še ni bilo treba pestovati Ave Maria, Tebi pa male Mary Agnes ne. Zdaj so se pa časi spremenili in morava ostati vsak pri svojem pestovanju. Skušajva se, kdo bo bolje opravljal svoj sedanji "job". Ti skrbi za "fun" pri Mary Agnes, jaz pa pri Ave Mariji. Ampak tisto vašo cerkev bom res moral priti enkrat pogledat in takrat bom tudi na vašem boulevardu rekel "hello", da me bo slišal celo Toney Baloney in vsa druga pisana družba. Pozdrav!

IZ EUCLIDA V OHIO piše Mrs. Turk: Prav srčna Vam hvala za prelepi Koledar in za list Ave Maria. Ta list mi je najbolj priljubljen. Rada bi vedela, če se lahko pošilja list tudi v stari kraj. Tam imava z možem sorodnike. Povem Vam samo malo od mojega rojstnega kraja. Rojena sem bila na Vrhpolju, župnija Kojsko na Goriškem. Med svetovno vojsko nismo bratje in sestre nič vedeli drug za drugega. Vse je bilo razdejano, naš dom in naša cerkev. Marijino podobo so spravili na neki skrit prostor. Vedno sem prepričana, da je bila naša cerkev najbolj lepa. Sedaj sem pa dobila glas, da je spet vse v lepem redu. Štiri leta so bili brez župnika, sedaj pa pišejo, da ga imajo in so spet veseli. Učijo otroke v cerkvi in pojejo z njimi. Iz hiše mojega brata hodijo kar štirje prepevat v čast božjo. Naša cerkev je na hribčku in je od nje zelo lep razgled. Vidi se prav doli do morja. Pri nas vse obrodi, kakor trta in sadje. Samo prometa manjka. Tam bi se vse lahko naredilo... pa saj veste, kako je. Rada se spominjam, kako smo hodili na Sveto Goro z rajncu mamo, ki so bili tudi tretjerednica. Od nas je štiri ure hoda. Oprostite, da o teh rečeh pišem. Sama zelo rada berem, kar drugi napišejo od sveta, pa sem še sama nekaj napisala. — Prav je, da ste napisali. Tako se bolje spoznamo med seboj. Ave Maria pa seveda prav rada gre tudi v stari kraj. Le naročite jo za svoje sorodnike tam, zelo je bodo veseli.

MRS SMOLICH IZ AURORE v Minnesoti piše, da ji je umrl na Greaney oče Peter Škraba, ki je tudi član Apostolstva sv. Frančiška. Mrs. Smolich je naša zastopnica in ji izrekamo iskreno sožalje. — Na Aurori je umrla naročnica Ana Kobe. V Detroitu naročnik Frank Klemenc. V življenju mu ni šlo vse po sreči, vendar je potrpežljivo prenašal križe in bil vedno zvest Bogu. —

V Collinwoodu umrl Valentin Rovšek, dolgoletni naročnik. Žena ga je zapisala v Apostolat in Ave Marijo nase prepisala. — Tem in vsem rajnim daj Bog večni mir!

MRS. ŠKERL IZ BARBERTONA je poslala novega naročnika in se zelo zadovoljivo izjavila o naših naročnikih tam. Vsi radi berejo list in skoraj nobeden ni zaostal z naročnino. Zastopnici in celemu Barbertonu kličemo: Bog vas živi!

V JOLIETU smo kupili novo farmo. Tam je še veliko neobdelanega polja. Na tisti novi farmi pa ne pridelujemo krompirja in solate, temuč nove naročnike za list Ave Maria. To novo farmo je vzela v najem Mrs. Klara Blaess, ki je s tem postala naša nova zastopnica. Precej prve dni nam je poslala pet novih naročnikov. Takoj se je pokazalo, da zna Mrs. Klara izvrstno kmetovati in njena farma krasno rodi celo pri 20 stopinjah pod ničlo. Kaj bo šele spomladi! Bog živi novo zastopnico in ji daj še mnogo cvetja in sadu! — Takšna nova farma nam je še marsikje potrebna, ker dosedanji naši zastopniki in zastopnice, kakor so tudi pridni, ne morejo vsemu kaj. Morda nam bo dano kmalu še o drugih novih farmah poročati.

REV. JULIJ SLAPŠAK iz Clevelanda piše: Hitro pogledjte, če sem kaj dolžan, da me ne bo kako drevo stisnilo... — Prepozno, gospod Julče! Smo Te že dohtarju čez dali. Ta Te bo šele stisnil...

MRS. KOGOVŠEK, naša zastopnica v Collinwoodu piše o sebi — ne ustrašite se! — da je kot zastopnica zanič. Pravi, da naj drugo dobimo. Pa ni tako hudo. Saj je bila visoka umara na čeku, ki ga je priložila. Mi se torej ne moremo strinjati z njeno lastno obsodbo. Da bo pa bolj zadovoljna sama s seboj, pozivljem naročnike v Collinwoodu, da ji prihite na pomoč. Saj veste, kako to mislim.

BRAT ANTONIN, naš potovalni zastopnik, je odšel s kislim obrazom proti vzhodu. Kisel obraz je imel zato, ker mu je burja brila okoli ušes in nosu. Ustavil se bo v Clevelandu in drugih naselbinah v Ohio. Potem bo stopil tudi v Pennsylvanijo in še naprej, dokler bo pač vetra kej. Ogrevajte njegova pota s prijazno besedo in s še bolj prijazno — špinačo. Vsem ga zares prav "toplo" priporočamo, da nam kje ne zmrzne.

JOSEPH PERKO

2101 WEST CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.